

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Tiskovništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v priložilu levo), telefon št. 34.

Izda se vsak dan središnji izdajatelj in praznik.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravništvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamo številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpsolave naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 33.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6:50	2:30	

za Nemčijo:

celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Vojak naj jih reši!

Politika dr. Šusteršiča je doživela velik fiasko. Dve leti je v državnem zboru vodil ljuto vojno, dve leti je z obstrukcijo onemogočal vsako koristno delo, da bi izvojeval klerikalni stranki ministrijski portfelj, a vsi naklepi so ponesrečili. Klerikalna politika je zaslula v barje in dr. Šusteršič in njegovi tovariši so postali v odločilnih krogih skrajno kompromitirani. Saj je znano, da je celo cesar izrekel ostro obsodbo nad dr. Šusteršičem.

Pozno so spoznali klerikalci, da so jo s svojo politiko totalno zavozili. In nastopili so pot pokore in zdaj napenja vse sile, da bi si pridobili zopet milostno naklonjenost odločilnih krogov.

Vojaku so se obesili na suknjo. Dr. Šusteršiču so milijoni, ki jih zahteva vojna uprava, še vedno premalo. Celotno najzvestejši podporniki vsake vlade in zlasti vojne uprave, Poljaki, so mnenja, da država ne preneha takih bremen, kakršne hoče vojna uprava naložiti itak izsesanemu prebivalstvu, samo dr. Šusteršič se zdi to pravilno in dobro. Vse vladne stranke so proti ogromnim novim izdatkom, samo dr. Šusteršič zagovarja te izdatke in se zanje navdušuje. Seveda se zavzema dr. Šusteršič za te izdatke samo zaradi tega, da bi se prikupil vojaškim krogom. Vojakom ni nikoli dovolj kanonov, pušk in vojni ladij. Če bi mogli, bi jih naročili brez števila in celo državo spremenili v kasarno. Kdor gre vojakom pri teh zahtevah na roke, ta je njih moč, tega radi podpirajo. To vesta Šusteršič in Šuklje in zato se vsak po svoje z brezprimerno gorečnostjo potegujeta za želje vojaške uprave. Čez hrbe vojakov bi Šusteršič in Šuklje rada splezala kriškar in se dokopala do svojih ciljev.

Obrat v klerikalni politiki je popoln. Najprej je šla »Slovenska Enota« rakom zvižgat, potem je začel Šusteršič barantati z vlado, da bi mu odkupila njegovo obstrukcijo proti italijanski pravni fakulteti, potem je Fon prevzel referat o Bosni in bo seveda v nebesa koval tistega Buriana, ki ga je hotel Šusteršič predlanskim živga sežgati, ker je bosanske kmete prodal madžarski odušniški banki in naposled se je Šusteršič edini v celi delegaciji brezpogojno izrekel za zahteve vojne uprave.

Vmes je bil pa tudi Šuklje na delu. Antisambiral je pri različnih ministrih in zlasti pri šefu generalnega

štaba in se zavzemal za zgradbo takih železnic, kakršne bi ravno vojni upravi ugajale ter mu ponujal, da bo nabral prostovoljnih darov za pokritje stroškov za predpriprave. Železniško ministrstvo Šukljetu doslej še odgovora ni dalo na njegove note, a to Šukljeta nič ne ženira, da je le dobil odgovor od šefa generalnega štaba, ki je seveda jako zadovoljen, če hoče kranjsko prebivalstvo zložiti pol milijona za eventualno zgradbo železnice, ki bi jih vojna uprava rada imela, a jih finančni in železniški minister nečeta graditi.

Vojak naj klerikalcem pomaga. To je skrivnost vseh teh prizadevanj Krekovič, Fonovič, Šukljetoč in Šusteršičevih. Možakarji bi se radi prikupili vojakom, da bi jih ti rešili iz barja, v katerem tiče in jim preskrbi prostorček pod solncem. Časih so imeli lakaj in metrese največ vpliva v monarhičnih državah, danes ga imajo vojaki in zato sta Šusteršič in Šuklje zdaj poskusila svojo srečo z vojakom. Šuklje ve iz lastne izkušnje, kaj vojak zaleže, saj je bil kot mlad skobec napravil veliko nerodnost, ki bi mu bila lahko vse življenje škodovala, a oblekel je vojaško suknjo in ta je pomagala, da je dosegel odpuščanje in se prerinil naprej! Zdar poskuša z istim sredstvom novič svojo srečo. Če jo bo dosegel, pač nihče ne ve, da Kranjska dežela ne bo plačala potrebnih stroškov, o tem pač ni dvoma.

Kako se nam godi.

(Dopis z dežele.)

Za prihodnje ljubljanske občinske volitve klerikalci vabijo vse stanovne v svoj tabor in jim obljubljajo zlate gradove. Posebno se priljubijo uradničtvu in učitelstvu raznih kategorij. Kdor ni slep, kdor ni gluh, mora videti in slišati, kaj in kako počnejo klerikalci z nami učitelji. Videli bode in še bolj čutili, da klerikalizem ne pozna mej hudobije. Nam učiteljem, ki se ne uklonemo pod klerikalnim terorizmom, nam bi jejo in sekajo s krvavim bičem udarce, kadar se jim nudi prilika. Zasedujejo nas v šoli pri pouku in pazijo na naše besede; izven šole nam zabranjujejo vsako svobodno gibanje. Ako bi ne bilo še nekoliko zadržka od

strani državnih postav, bi bili mi učitelji danes tako brezpravni, kakor poljska miš, katero ubije lahko vsakdo. Klerikalci ne poznajo nobenega ozira. Njim ni svet niti zakon, ki ga siloma razdružijo. Še ni pozabljeno in niso se še posušile solze, ki jih je pretočila slovenska žena učiteljica, ko so klerikalci ločili njo od soprega in ga prestavili drugam. (Slučaj Grmek). Učitelju Silvestru je umrl otrok. Klerikalci pa so njega in vso družino vrgli na cesto, tako da učitelj - siromak ni imel prostora, kamor naj bi položil na mrtvaški oter svojega mrtvega otroka. Učitelja Potokarja so s 5 otroci pognali iz prijaznega kraja ob železnici v hribe in mu odkazali stanovanje v vlažnih sobah, ki nas spominjajo na glasovite srednjeveške jame, kjer so stanovale kače in druga golazen. Znani slovenski učitelj Zirovnik, ki si je stekel neveljivih zaslug za slovensko narodno pesem, ki je St. Vid pri Ljubljani dvignil iz klerikalnega močvirja nemoralnosti, on je moral pustiti ljubljeno mu kraj in ljudi ter iti drugam, kamor nikoli ni prosil. Prizanesli niso še nikomur, kdor jim je bil na poti. Ko bi imela naša slavna Kranjska svojo Sibirijo, že danaj bi pognali tja nas vse učitelje, ki ne klonemo svojih tilnikov pred klerikalnimi nasilniki. A ne obstoji in ni še vsa krivica v tem, da nas predstavljajo, da smo brezpravnejši kakor vsak kozji pastir in svinjska dekla, ne, klerikalci, naši gospodarji nas plačujejo slabše, kakor se plačuje siromaka ki hodi od praga do praga. Na Kranjskem je nad 150 učiteljev in učiteljic, ki imajo mesečno plače 66 kron ali dnevno 2 K. Kje je še danes kak stan, ki bi se lahko primerjal učiteljskemu, ki ga imajo klerikalci v rokah. Rekli smo, da ni še vsa krivica v tem, da nas predstavljajo, da nas šikanirajo, da nas slabo plačajo, krivica vseh krivic je še ta, da so naš stan spravili na deželi skoro ob vsak ugled. Koliko učiteljev nas je, ki bi imeli večji ugled, če ne bi bili učitelji. Ko sem se razgovarjal s priprostimi ljudmi, ki me niso poznali, so mi kazali svoje zaupanje le dotlej, dokler me niso spoznali, da sem učitelj, ko bi bil pa povedal, da sem liberalni učitelj in še svoje ime, tedaj bi pa pljuvali na tla pred menoj. Tako je, in ni drugače! In mi napredni učitelji imamo še nekaj ugleda med ljudmi, slabše se godi v tem oziru nimam učiteljem, ki so šli v klerikalno Kanoso, to so oni, po Cankarju imenovani »Hlapci« — Slomškarji. Iz teh se ljudstvo in klerikalni voditelji

kar očitno norčujejo. Kako postopajo z znanim Slomškarjem Ravniharjem! On je bil po milosti klerikalcev izvoljen za poslanca — kimovca v deželni zbor, a sedaj so se ga na prav priprost način iznebili in ga imenovali na Vič nadučiteljem! Jernej Ravnihar je moral plačati svojo poslansko karijero s tem, da so ga spravili na Vič za dobrih 5 let, ker potem bode imel Ravnihar 40 službenih let in bode zrel za — penzijo. — V glasilu katehetov se očitno norčujejo iz učiteljev, ki zahtevajo izboljšanje plač. Pišejo: »Učitelj ima res lep poklic, toda izogniti se mora vsemu, ker mu razdere to idealno lepoto in srečo. Kdor hoče to srečo uživati, mora ohraniti veselo tolažbo za življenje in svoj poklic. Zares idealna mora biti lepota in sreča, ko prvega napiše pobornico za 66 kron in plača za stanovanje, hrano in druge potrebščine nad 60 kron, tako da mu ostane za obleko in obnavilo par kron. Ljubljanskemu prebivalstvu učitelji na deželi privoščimo prav mnogo verske tolažbe za življenje in svoj poklic in jim v slučaju, da dobe klerikalci večino v občinskem svetu, svetujemo, naj si vzamejo veliko dozo te verske tolažbe, ker od klerikalcev drugega dobrega ne bodo dobili. Sami zase bodo že napravljali katoliške bale v deželnem dvorcu, a drugim naj ostane taka verska tolažba, kakor jo klerikalci učiteljem priporočajo, to je — pomanjkanje.

Politična kronika.

Narodnostni mir je bil včeraj sklenjen med Čehi in Nemci v občini Češ. Budějovice in sicer na podlagi, da ne more nobena narodnost druge majorizirati in da je obenem zajamčen popoln in svobodni razvoj v kulturnem in gospodarskem oziru.

V odseku za zunanje zadeve ogrske delegacije so nekateri delegati ostro govorili zoper rumunsko iredento ter jo označevali za ravno tako nevarno, kakor je laška iredenta. Na to je zunanji minister grof Aehrenthal razvil svoj ekspozé. Njegova izjava je se večinoma strinjajo z izjavami, katere je podal lani meseca oktobra in v katerih je govoril o miru in o dobrih odnosih Avstrije napram drugim državam. Nastopil je zoper one, ki trdijo, da se bojejo v Evropi vevlasti drugače grupirati. Povsod se je temu ugovarjalo in sicer z najbolj avtoritativnih mest in na najodločnejši način. Razmerje troveznih

držav je izvrstno. Zavračal je del. Batthyanyja, ki je mnenja, da Avstro-Ogrska zvezuje svojo mornarico na željo Nemčije. To je legenda, ki izvira iz angleškega časopisja. Zavračal je tudi mnenje, da je izpopolnjevanje avstrijske mornarice napereno zoper Italijo. Pridružil se je mnenju del. Nagyja, da sme vsaka država na svojem teritoriju vse storiti, kar smatra za potrebno, ne da bi se iz tega mogla izvajati najmanjša agresiviteta. Končno se je baval z razmerjem Avstro-Ogrske napram Srbiji. Izrekel je svojo zadovoljstvo, da so nastopili zopet normalni politični in gospodarski odnosi s to deželo in želi, da bi se to razmerje še izboljšalo. Po kratki specialni debati so na to proračun zunanega ministrstva sprejeli tudi v detajlih.

V ogrskem državnem zboru je poslanec Polonyi ostro napadal hrvaškega bana. Izjavil je, da je postopanje hrvaškega bana tako izzi- vajoče, da ogrski parlament tega ne more trpeti. V imunitetni zadevi poslance Banjanina je ban opetovano izjavil, da sme tudi take poslan- ce, ki so obenem člani državnega zbora, izročati edinole hrvaški dežel- ni zbor. Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary mu je od- govoril, da bo parlament o tem vpra- šanju takrat odločeval, ko bo imuni- tetni odsek predložil svoje tozadevno poročilo. Na to je poslanec Polo- nyi izjavil, da se ne more trpeti, da bi ban podajal take, državnemu pra- vu in ustavi nasprotujoče izjave v škodo ogrske enote in samostojnosti. Grof Khuen-Hedervary je protesti- ral, da bi posl. Polonyi presojal to zadevo, za kar ni pooblaščen. Poslanec Polonyi je označil tudi to izjavo mi- nistrskega predsednika kot nasprot- jujočo ustavi. Na to se je nadaljevala generalna debata o bančni predlogi. Pristasi Kossuthove stranke so govo- rili zoper predlogo. Na pismeni pred- log se je potem vršila tajna seja, v kateri je poslanec Lovasz y interpe- lirjal zaradi izjave ministrskega predsednika napram poslancu Polo- nyju. Ministrski predsednik grof Khuen je izjavil, da nikakor ni hotel kršiti pravice poslancev, kritikovati od države nastavljenih organe. Polo- nyi pa ni samo kritikoval, temveč je direktno sodil. Vseled tega je mogel ministrski predsednik samo dvoje storiti: Ali takoj predlagati, naj se omenjeni funkcionar odstavi, ali pa izjavi, da poslanec nima pravice do- tičnega funkcionarja obsoditi. To

LISTEK.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalje.)

Gospodov dan! Po cerkniški kot- lini so plavalii svečani glasovi nedelj- skih zvonov. Iztrgal je veter zamolklo donenje velikega zvona v farni cerk- vi iz brnečega valovanja in ponesel je je gori v temne gozdove v vas div- jačini in iz človeške družbe pregnan- nim.

Pod Javornikom na Debelem kamnu se je vselilo nestrpno pričako- vanje. Zdar je prišel Ribič, zdaj eden njegovih sinov pred hišo pogledat na ozko stezo, ki je vodila iz doline skozi gosto lesovje k lovčevi bajti.

»Za nobeno rabo ni več«, je zma- jeval stari Ribič z glavo in pogledal čez rob skale. »Odkar je Ivan odšel, ne prime za nobeno delo več; kakor začarana je, cele dneve presedeval na skali. Kaj bo, kaj bo, če se ji ukoreni- nijo take neplodne misli? Škoda de- kletac, je modroval naprej, »dobra gospodinja bi bila, kakor njena rajna mati, — da bi vsaj Ivan spoznal to nevarnost. Rad ga imam sicer, kakor svojega sina, in vendar ga moram

opozoriti, naj ne hodi k nam. Škoda bi bilo dekleta, da bi se zatelehalo v njega. Opozoriti ga hočem, duhoven je in me bo razumel.«

Med tem, ko je modroval stari Ribič tako sam pri sebi, je sedela Re- zika visoko gori nad kočjo na skali in sterna v dolino proti Cerknici. Presedevala je tu po cele dneve in se ozirala po poti, ki vodi med Cerknico in Šteberkom. In vselej, če je zagle- dala samotnega potnika, ji je začelo tolči srce hitreje. Kakor drobne piš- ce so bili videti popotni ljudje in ven- dar si je domisljala Rezika, da ji mo- ra razodeti trepet njenega sreča pri- hod ljubljenskega Ivana. Meglilo ji je pred očmi od napornega gledanja in zalilo so se s solzami. Segli so ji od- trgani glasovi cerkniškega zvona v dušo in vzvalovil je obup. Roke stis- nene ob prsi v srčni boli, ki jo je obču- tila, kakor telesno bolečino, je sedela nepremično na skali in solze so ji dr- čale iz temnoobrobljenih oči po licih na sunkoma se dvigajoča nedrja. Sedmi dan že je tekel, odkar je vzel Ivan slovo. Sedmi dan, in še vedno nobene vesti! Tesno ji je bilo in ne- mir ji ni dal počitka. — gor in dol je začela hoditi na robu skale, izprva počasi in zamišljeno, čedalje bolj pa je pospešila korake, kakor da boče prehiteti čas, ki se je vlekel tako leno in počasi.

Na robu gozda pod skalo je stopil

lovec Juri iz temnega igličevja. Po- časi je stopal po poti in se ustavljal, kakor človek, ki se obohtavlja iti na- prej in ki bi se najraje vrnil od koder je prišel. Pa že ga je zapazilo oko Re- zike. Prestrašena je postala za hip in se ozirala po poti, potem pa je hitela prišlecu naproti vna v strahu kaj izve in vendar tudi polna veselja upanja. Lovec je bil tu, Ivan ne more biti da- leč, morda se je zamudil na poti, morda urejuje njih zadevo na Šteberskem gradu.

»Kaj prinašaš, ljubi oče Juri?« je zaklicala z zvokom glasom, ko se je približala lovecu.

Nemo je odkimal lovec z glavo, ni se mu dalo govoriti, tiščalo ga je v grlu, težko je požiral slino in z od- prtimi ustmi je gledal s povešeno glavo v tla, kakor bi bil on kriv strašne novice, ki jo je prinašal.

»Kaj je? Kje je Ivan?« je ponu- vila Rezika svoje vprašanje.

Le s težavo ji je odgovoril Juri in hotelo ga je zadušiti, ko je izprego- voril: »Grozno je, neverjetno groz- no!«

»Ivan?« je vzkliknila Rezika v obupajočem vprašanju.

Samo pokimal je lovec, odgovo- riti ni mogel, težka solza se je utrnila na njegova razorana lica.

Govori Juri! je velela ona zapo- vedujoče in oči so se ji svetile sovra- ž-

no, kakor da hoče dolžiti Jurja ne- sreče, ki se je zgodila Ivanu.

»Kaj je?« se je oglasil sedaj tudi starejši Rezikin brat, ki je prišel po poti, obložen s težkim srnjakom.

»Govori!« je zaklicala še enkrat Rezika in potegnila z vso močjo utru- jenega loveca na kup kamenja.

Tedaj je premagal Juri svojo sla- nost in začel je pripovedovati. Zmehčana je bila njegova povest. Pripovedoval je zdaj o svojem poto- vanju z Ivanom, zdaj kar je slišal sam v samostanu ob Bistri, zdaj zopet je pripovedoval, kar mu je pravil nje- gov prijatelj mlinar.

Dva dni je čakal na Ivana pri mlinarju in ker ga le ni bilo, je šel v samostan vprašat po njem. Pozvonil je pri očetu vratarju. »Kje je moj go- spod?« ga je vprašal. »Tvoj gospod?« se je začudil debeli vratar. »Kateri gospod?« »No saj veš, častiti oče, pred dvema dnevoma je prišel, Ivan Šte- berski.« Aaa je odprl menih usta in ga pogledal po strani. »Ivan Šteber- ski ni bil v samostanu, pravijo, da so ga videli v cerkvi, v samostanu ga ni prišel.« Pristopil je drug oče kartuzi- jan. »Po kom sprašuje?« je vprašal. »Častiti oče, po Ivanu Šteberskem,« je ponovil lovec. »Ti si prišel i njim?« ga je vprašal pater. »Spremil sem ga,« je odgovoril Juri. »Aaa se je začudil menih in pogledal očeta vratarja, ta pa je dajal realistična zna-

menja. »Tega ne boš videl več,« je menil menih. Potem pa sta se začela oba patra kregati in sta se zmerjala v latinskem ali nemškem jeziku, Ju- ri pa, ki se mu je zdelo to obnašanje sumljivo, je porabil priliko in izginil. Šel je nazaj k mlinarju in mu pove- dal, kar je doživel.

Ni bil še dolgo pri svojem prija- telju in je ravno imel nekaj opraviti med vrečami, ko so vstopili oborože- ni samostanski hlapci pod vodstvom onega patra, s katerim je bil govoril Juri pri vratarju. »Zapomni si, mlina- r,« je dejal njegovemu prijatelju, »nekdo hodi tu okrog in išče Ivana Šteberskega, ki ga imamo zaprtega v samostanu, ker je velik čarovnik.« Tistega kmeta, ki ga je pripeljal tu sem, pa moramo na vsak način tudi dobiti. Potem mu bomo že zavezali jezik. Če pride k tebi, zadrži ga in po- kliči naše hlapce. Veliko zaslu- ga si pridobiš za sveto cerkev!« Zaloputnil je menih vrata in rožljaje z orožjem od ošli hlapci.

»Že vema,« je godrnjal mlinar ko so odšli »zadnjič so spravili pri meni tudi mlado dekle. Prišli so je potem iskat in čez teden so jo izrekli iz Ljubljane.«

Juri je skril potem mlinar pod streho. Popoldne pa je prišel zopet oni menih s hlapci in odpeljali so mli- narja s oboj v samostan. (Dalje prihodnja.)

svojo izjavo je ministrski predsednik na zahtevo poslance Smrečanyja ponovil tudi v javni seji.

V nedeljo se je vršil ogradek ministrski svet, ki se je bavil s tekočimi zadevami in v katerem so se tudi razgovarjali o političnem položaju z ozirom na obstrukcijo zoper bančno predlogo. Kakor zatrjujejo v vladnih krogih, hoče vlada v naslednjih dneh še mirno čakati na tek debate. Če bo pa v specialni debati obnovili obstrukcijo, tedaj vlada ne bo več mirno tega gledala. Za pri prvem paragrafu se bo pokazalo, če hoče opozicija obstruirati. Potem bo pa vlada z vso energijo nastopila.

Proporcionalna določitev pomorske vojne moči. Rimska »Agenzia libera« poroča: Neposredno po obnovitvi trozveze bo najbrže sklenjena med pogodbenimi državami konvencija o proporcionalni določitvi pomorske vojne moči. Med Italijo in Avstro-Ogrsko se baje že vrše tozadavna pogajanja. Po naziranju Italije bi moralo biti razmerje italijanske in avstrijske mornarice 1/5:1.

Vojaška in diplomatska pogajanja med Anglijo in Francijo. Včerajšnji pariški »Matin« prinaša sledečo informacijo: Gotovo je, da so se med Francijo in Anglijo, tema okoli združenoma deželama, vršili pogovori, ki so se tikali vseh vojaških in diplomatskih zadev in se ozirali na vse možnosti, ki pridejo v bodoče vpoštev. Ti dogovori pa niso v nikakem oziru v nasprotju z angleško ustavo, kakor meni »Daily News«, ki se tudi peča s to zadevo.

Turška vlada je oficijalno povabila Anglijo na pogajanja o spornih železniških vprašanjih. Kakor poroča »Times«, je Anglija temu pritrdila in zadevo sporočila francoski vladi ter ji obljubila, da ji bo o vsem poročala. Na drugi strani je pa Francija zavezala, da bo angleški vladi poročala o svojih pogajanjih s Turčijo. Omenjene tri države se bodo dogovorile o različnih železniških vprašanjih v Mali Aziji, Siriji, Mezopotamiji in evropski Turčiji, predvsem pa o zvezi Valona-Skopje in Skoplje-Giovanni di Medua, nadalje o konečni progri bagdadske železnice. Kakor se govori, se je Nemčija sporazumela s Turčijo, da bosta pri progri bagdadske železnice, ki bo vodila do perzijskega zaliva, participirali Nemčija in Anglija vsaka s 40%, Turčija pa z 20%, Anglija pa ta kvota nikakor ne zadošča, ker hoče kontrolirati končno progro bagdadske železnice. To potrjuje tudi vest, da se nameravata Anglija in Francija ožje zvezati s Turčijo, da ustvarijo s tem protitežje rusko-nemškemu dogovoru.

Angleški parlament je včeraj otvoril kralj Juri s prestolnim govorom, v katerem se je spominjal žalostne izgube, ki je zadela državo vsled smrti kralja Edvarda. Odnosaje napram inozemstvu označuje prestolni govor kot prijateljske. Prestolni govor naznanja, da se bodo vršila pogajanja o novi japonski trgovinski pogodbi. Potem pravi: Ker so se slišale večkratne pritožbe, da trpi angleška trgovina veliko škodo vsled nevarnosti na trgovinskih cestah v južni Perziji, je vlada zaradi tega energično protestirala pri perzijski vladi. Prestolni govor naznanja tudi predlogo o ureditvi razmerja med obema zbornicama v svrhu uspešnega delovanja ustave, nadalje naredbe, da se razširi starostno zavarovanje za osebe, ki do zdaj niso imele pravice do istega, ker so uživale ubožno preskrbo; nadalje uvedbo zavarovanja industrijskega delavstva za slučaj bolezni in invaliditete in zavarovanja zoper brezposelnost v industrijskih panogah, v kojih se najbolj pojavlja.

Štajersko.

Na maškardi celjskega »Sokola«, ki se vrši na pustno nedeljo, dne 26. svečana v »Narodnem domu«, se zbere cel Spodnji Štajer. Že iz predpriprav se da sklepati, da bo ta prireditve nekaj velikanjskega in povsem novega. Vabila so že razposlana; če kdo pomotoma istega ni dobil, naj se obrne na odbor »Sokola« v Celju, ki mu radevolje takoj ustreže.

V Veračih pri Kozjem je dne 3. februarja nagloma umrl znani veleposestnik in župan gosp. Jakob Bova h. a. Rajnki je bil naš politični nasprotnik, a pošten mož. Z umnim gospodarstvom si je pridobil lepo premoženje in ugledno ime. Oskrboval je mnogo častnih služb; bil je tudi načelnik krajnega šolskega sveta in velik prijatelj in podpornik šolske mladine in šole. Po reku »Naj levica ne ve, kar da desnica«, je vsakemu rad pomagal. Njegova gostoljubnost je bila daleč na okrog znana.

Posojilništvo in papežev ukaz. Meseca januarja je krožila po lavantinski škofiji na Štajerskem škofova prepoved, da morajo duhovniki opustiti vse posele pri posojilnicah. Nekaj duhovnikov že »instruirajo« svoje kimovce, kako naj na videz vodijo posojilniške posele, — a drugi držijo to tajno; hočejo na tihem ljubovati cerkvenim določbam. To bodo prišli škandali na dan! Zanimati se bo za klerikalno posojilnico v Laškem trgu; ima pasiv 50.000 K.

Iz Maribora. Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru priredi na pustno nedeljo, dne 26. februarja v dvorani »Narodnega doma« šaljiv koncert in ples. Kostumi dobrodošli.

Iz Maribora do Vuhreda se je vpeljal od Svečnice naprej poseben vlak za izletnike v nedeljah in praznikih. Potegnili so se za štajersko društvo za povzdigo tujkega prometa.

Nekateri izidi ljudskega štetja na Štajerskem. Slovenjgradec šteje 1180 prebivalcev, med njimi 236 Slovencev. — Lučane štejejo 573 prebivalcev, med njimi bojda le 19 Slovencev. — Mesta Fürstenfeld, Murau in Ljubno na Zgornjem Štajerskem štejejo 5513, 1730 in 11.269 prebivalcev.

C. kr. štajerska konjerejska družba ima 15. febr. ob pol 3. popoldne v Gradcu pri »Slonu« svoj občni zbor. Bilo bi dobro, ako bi se slovenski člani zaradi znanih razmer v tej družbi polnoštevilno udeležili občenega zbora.

Slovenski učitelji, prosite principijalno za mesta na nemških ljudskih šolah, tako nam piše znani slovenski učitelj. Slovenski učitelji na Spod. Štajerju imajo skoro vsi vposobljenost za poduk na nemških in slovenskih ljudskih šolah ter imajo torej pravico do mest na obeli. To je lepo demonstriral tudi okrajni šolski svet ormoški, kateri je pri razpisu službe za nadučitelja na ljudski šoli v mestu Ormožu dal v terno na prvo mesto Slovenca.

Iz Trbovelj nam pišejo, da ima moka, katero prodaja nek trgovec iz znanega nemškega mlina, neko zelenkasto barvo. V splošnem interesu bo gotovo sledeče pojasnilo: Opaža se sedaj prilično eno leto sem, da se nahaja v pšenični moki nekaterih mlinov neko modrozeleno barvilo. Štajerska preizkuševalnica za živilav Gradcu je napravila več preiskav in izjavila, da je taka moka pokvarjena. — Nadaljnji koraki so stvar trgovcev in konzumentov. Zdi se nam pa, da imata g. Zadravec v Središču in gospod Majdič v Celju za celi Spodnji Štajer dovolj moke.

Razširjanje naprednega tiska na Spodnjem Štajerskem. Glavno agitacijsko sredstvo za širjenje gotovih idej in okrepljenje vsake stranke je časopis. Na to se pri nas le prerado pozablja in ne stori za napredno časopisje ničesar. Opažamo, da manjka naročnikov »Slov. Naroda« v mnogih krajih, kjer bi jih lahko bilo po več. Opozorjamo zlasti bralna društva, da naj ne pozabijo naročiti »Slovenskega Naroda« po enega, dva in več izstov; saj ni treba, da list obleži v društvenem lokal, naj kroži med člani! Posamezni naročniki naj ga tudi posejajo dalje in agitirajo, da si vsak premožnejši naprednjak naroči »Slov. Naroda«, ki je največji in najboljši slovenski dnevnik. Več ko vsi shodi in agitacija izda dober dnevnik, ako se redno čita. Zahtevajte »Slov. Narod« po gostilnah in kavarinah! Poročajte mu točno vse novice in inserirajte v njem!

Ženska Ciril-Metodova podružnica v Sent Jurju ob Južni železnici je zborovala v nedeljo dne 5. t. m. v Lokarjih pri g. Mastnaku. Delovanje podružnice v preteklem letu pomeni zopet lep napredek. Ob veliki udeležbi je govoril g. potovalni učitelj J. Prekoršek o razvoju in uspehih dela Ciril-Metodove družbe. Za prepričevalne besede je žel govornik glasno pritrdjevanje. Pri volitvah v odbor se niso izvršile nikake izpremembe, pomnožil pa se je odbor nekoliko, da bo tem uspešnejše vršil velike naloge, ki ga čakajo.

Rešena uganka. — Kakor je »Slovenski Narod« poročal meseca januarja, je štajerski deželni odbor znatno zvišal oskrbnino v deželnih bolnicah in sploh v vseh deželnih dobredelnih zavodih. To zvišanje je seveda veliko večje, ko bi bilo v sedanjih draginjah utemeljeno in zadeva najhujše uboge delavske, kmečke in nižje uradniške sloje. Včeraj je došel k nekemu gospodu v Celju klerikalni kmet iz celjske okolice in se je bridko pritoževal nad tem zvišanjem. Pisal da je že o tem klerikalnim listom, ki pa niso hoteli dopisa priobčiti. Kmet je pravil, da bi se kmečki poslanci Slovenske ljudske stranke že morali v tem oziru odločno potegniti za siromake in da se čudi, kako da »njihovi« (klerikalni) listi niti pisati nečejo o tej zadevi. Uganko mu je dotični gospod pojasnil med drugim tudi tako, da je g. deželni odbornik Robič poročeval o bolnišnicah in bi

bilo torej temu gospodu neprijetno, ako bi se mnogo pisalo o tozadavnem postopanju štajerskega deželnega odbora. In — kmet je razumel ter obljubil, da bo tudi vsem znaneem pojasnil klerikalno licemerstvo napram ljudstvu.

Slovensko delavsko podporno društvo v Celju priredi v soboto dne 11. februarja »Škalski kleti« plesni venček. Svira društveni tamburaški zbor. Člane in prijatelje društva vabimo k obilni udeležbi.

Ljudsko štetje v Trbovljah. V občini Trbovlje se je naštel letos 13.507 prebivalcev (l. 1900 10.851). Prirastek znaša 2656 duš. Nemcev se je naštel 652 (+ 320). Na Hrastnik prideta dve tretjini »Nemcev«. Trbovlje so največja in najbolj obljubljena slovenska občina na Spod. Štajerskem. Za njimi pride celjska okolica.

Iz Celja je priobčila »Straža« celo vrsto notic, katere se vse bavijo s slovensko tiskarno in papirno trgovino v Rotovski ulici. »Straža« se vedno pere zamorca dr. Benkoviča — seveda zastoj — in se grozno jezi nad tem, da so izostali v klerikalnem hotelu vsi napredni gostje. Razume se, da nikdo ne misli s tem oškodovati g. Jančarja, kateri je napravil največjo napako takrat, ko je sploh šel v ta hotel; ali z dr. Benkovičem noče nikdo rad sedeti v enem lokal, ker imamo v Celju drugih slovenskih gostilnih dovolj, kjer smo oproščeni njegove navzočnosti. Kar se tiče slovenskih trgovcev in obrtnikov — Celja, pa jim »Straža« izkazuje najboljšo uslugo s tem, ako jih priporoča in jim ob enem — grozi. Trgovci kakor obrtniki sploh dobro vedo, da so v Celju in tudi v okolici naprednjaki močnej gospodarski činitelj in bi bilo torej napačno, ako bi sedli na klerikalne limanice.

Iz Konjic nam poročajo: Kmečki sin Anton Leskover v Koblju je imel daljša ljubavno razmerje s kočarsko hčerjo Marijo Gaber, a mu je dekle postalo nezvesto. Zaradi tega se je Leskover takozv. ujezil, da je različnim ljudem pravil, da dekle nstrelil. Udril je oborožen v stanovanje svoje bivše ljubice in je kričal, da ji bije zadnja ura. Dekle je zbežalo, Leskover pa za njim in ravno orožniku v roke.

Iz črnega kozjanskega okraja poročajo to dogodbo, ki stavi katoliško moralo tamošnjega prebivalstva v najlepšo luč: Posestnica Neža Sikovšek v Kozjem je imela na stanovanju in hrani preužitkarico Katarino Kelher. Ta je januarja težko zbolela in napravila oporoko, v kateri je zapustila nekaj svojega imetka bližnjim sorodnikom. To je Sikovšek izvedela in je 29. januarja vrgla bolno žensko v najhujšem mrzu iz hiše. Kelher je ležala na snegu pod milim nebom tako dolgo, dokler se je niso sosede usmili in jo vzeli pod streho. Kelher se je tako prehladila, da je dva dni kasneje umrla. Sikovšek so ovadili pri kozjanskem sodišču.

C. kr. sodnik kot podpredsednik »Südmarkine« podružnice. Z velikim začudenjem in nemalim ogorčenjem čitamo v nemških listih, da je bil c. kr. sodnik dr. Drobnitsch v Slovenjgradu izvoljen za podpredsednika tamošnje »Südmarkine« podružnice. Ker so drugi odborniki precej nedolžne dušice, bo faktično vodja te podružnice c. kr. sodnik Drobnitsch, kateri ima soditi skoraj izključno slovensko prebivalstvo v okraju in ki ima vsled starosti sodnega predstojnika Nedveda danes že skoro vse važnejše sodniške agende v rokah. Ali bo pri teh svojih poslih pozabil, da je navdušen »südmarkar«, član in razširjevalec tistega društva, ki hoče Slovence gospodarsko uničiti in ki je zelo angažirano tudi v slovenjgradskem okraju! Mnogo smo vajeni od teh »Nemcev« pri naših sodiščih, Drobnitscheva držnost pa je presegla vse meje. Okraj in poslanci, na noge!

Iz Šmartnega pod Vurberkom se čuje mnogo pritožb zaradi slabih zvez z Mariborom. Ker brod v Zgornjem Dupleku ne vozi, mosta pa še tudi ni, morajo ljudje nad Sv. Barbaro in Marjeto v Maribor, ker je cesta pri Sv. Petru slaba. Most v Spodnjem Dupleku se gotovo še ne bo tako kmalu gradil, zakaj se torej ne spravi brod v red?

Umrli je 5. februarja v Ljubljani g. Anton Weiss, upokojeni gozdar kneza Windischgrätz. Za pokojnim žaluje vdova in tri hčerke.

Iz Ljutomer. Podružnica štajerske kmetijske družbe ima v nedeljo 12. februarja po rani maši v Kukovčevi restavraciji občni zbor s občajnimi sporedom. Sprejemali se bodo tudi novi člani.

Ljudsko štetje v mariborski okolici. V Limbušu pri Mariboru se je naštel 482 prebivalcev; 9 je navedlo nemščino za občevalni jezik. Leta 1900 so bili tu 503 prebivalci, med njimi 22 »Nemcev«. — V Vrhovem dolu in Hrastju se je naštel 682 prebivalcev; med njimi 46 »Nemcev«. Leta 1890 je še bilo v ti občini 817

prebivalcev; tekem 20 let je torej padlo število prebivalstva za 135. — V Pekrah se je naštel 419 prebivalcev, med njimi 58 Nemcev (v tej vasi je nemška šola) in v Bistrici 345, med njimi 27 Nemcev. V celi limbuški (lembaški) fari biva torej 1788 Slovencev in 140 »Nemcev«. V občini Limbuš in Vrhov dol pada število prebivalstva zaradi slabih gospodarskih razmer. Večina zemlje je zasajena z vinogradi, te je uničila trtna nš in ljudje gredo v tovarne in v svet za zaslužkom. Mnogo viničarij stoji praznih. V Pekrah in Bistrici narašča število prebivalstva vsled industrije, ki se nahaja v teh vaseh in bližnjih Studenci.

V Bočni pri Gornjem gradu priredi domača požarna bramba predpustno veselico v nedeljo 19. februarja ob 3. popoldne v stari šoli. Na sporedu je petje moškega zbora, Skotov »Mutast muzikant«, senčne slike in drugo. Bratska društva in sosede so vlnudno vabljeni.

Na Polzelo si je prišel po smrti prošle nedelje vrvar Fideršek iz Celja. V tovarni je popravljal transmissijske vrvi. Pri poskušnji mu je zgrabila vrv glavo in ga potegnila pod kolo, kjer je bil takoj mrtev. Kriv nesreče je bojda nek pruski tovarniški uslužbenec, ki je prehitro spustil vodo na kolo.

Koroško.

Zdravnik samouk. Nedaleč od Kotarč je umrl 58 let star Leonard Mandl, ki je bil konjač, poleg tega pa je slovel daleč na okrog kot izborni živinski zdravnik in dober poznavalec konj. Njegov sloves je bil tako velik, da so prihajali k njemu kmetje s cele Koroške. Celo nadvojvoda Franc Ferdinand Este ga je poklical večkrat, če je bil v Löllingu, da mu je zdravil konje.

Deželna rokodelska razstava. Častni protektorat nad koroško rokodelsko in športno razstavo, ki se vrši letos od 29. julija do 3. septembra je prevzel nadvojvoda Karel Franc Jožef. Ali bo ta razstava imela podobno lice, kakor koperska? Upamo, da ne, ker bi bilo to brez dvoma žaljenje visokega protektorja, če bi hotel razstavniki komite celo tretjino koroškega prebivalstva potisniti ob zid. Če jim ni prav, da sodelujejo Slovenci, naj napravijo nemško - koroško razstavo ne pa deželno. Na vsak način bomo zasledovali razvoj.

Tatvine. V St. Andreju pri Bajtensfeldu je ukradel neznan tat natarkarici Ani Pečenikovi pri gostilničarju Leopoldu Pongratzu iz nezaprte sobe 10 K, dekli Mariji Valant pa v isti sobi iz zaprte omare 130 K. — V Zgornjih Ljubčah je ukradel tat iz nezaklenjene kleti posestnika Ivana Jelena kakih 50 kg svinjine v vrednosti nad 100 K. Tat u zasledujejo.

Proti pravosti. V Sv. Duhu v občini Spodnji Dravograd stanujoči Žorž Kavčič je ovadil žandarmeriji v Spodnjem Dravogradu, da je posilil 16letni hlapec Ivan Matička iz Gorice v sodnem okraju St. Pavel njegovo Sletno hčerko Elizabeto. Pozneje se je izvedelo, da se je Matička pregrešil tudi še na dveh 12letnih šolskih dekleh. Matička so aretirali in oddali okrajnemu sodišču v St. Pavlu, ki ga izroči deželnemu sodišču v Celoven.

Primorsko.

Pri občinskih volitvah v Temnici na Spodnjem Krasu se je bil lud boj proti staremu sistemu županovanja. Odpor je bil velik v glavnem proti bratu klerikalnega poslanca dr. Štepančiča. In res je ta pogorel ter ni več župan. Po končanih volitvah so klerikalci lagali po svojih listih, da so naprednjaki propadli na celi črti. Pred kratkim pa je bila volitev župana in podžupana. Izvoljen je za župana naprednjak g. Ivan Trampuš, katerega so klerikalci strašno napadali po svojih listih pred volitvami; sedaj pa se mu laskajo ter ga silijo celo v svoj tabor. G. Trampuš kot značajan mož ostane, kar je, to je naprednjak, vodil pa bo občino nepristransko ter deloval v korist občine in občanarjev ne glede na strankarstvo. To želijo občanarji in tako bo. Klerikalci so bili ob tej priliki zopet enkrat postavljeni na laž. Trdili so, da so naprednjaki v Temnici pri občinskih volitvah propadli, ali pokazalo se je, da to ni res, kajti župan je zvest naprednjak in so se volitve sploh skončale tako, da je mogoče reči, da je županstvo v naprednih rokah.

Občinske volitve v Velikih Zabljah v Vipavski dolini. V soboto so bile v Vel. Zabljah občinske volitve. V vseh treh razredih so zmagali naprednjaki. Na kateri strani je ljudstvo, pričajo številke tretjega razreda: naprednjaki 93 glasov, klerikalci 32. Poprej je bilo v starejšinstvu tudi nekaj klerikalcev, sedaj pa ni nobenega več. Pater Bonaventura iz Sv. Križa je hodil dan na dan po Vel. Zabljah ter delal z vso silo na to, da bi zmagali klerikalci. Pa se je ure-

zal sveti mož ter sfilofotal v svoji kniti jezen nazaj v svetokriški samostan.

Glasbeno-zabavni večer slovenskih učiteljskihnikov v Gorici. Odkar so v Gorici, se gibajo slovenski učiteljski, da jih je veselje videti. V Trgovskem domu so priredili glasbeno-zabavni večer, ki je vzpel v vsakem oziru jako dobro. Na vzporodu je bilo 6 točk, med njimi Anber: Fra Diavolo, ouvertura za orkester, Aljažev moški zbor »Na dan« z bariton-solo, Schubertovi »Moments Musicaux«, Ipavčev moški zbor »Na Prešernovem domu« in druge, kar so izvedli učiteljski precizno ob splošnem odobravanju mnogoštevilnega navzočega občinstva. Po sporedu je bila prosta zabava in ples. Vse se je izvršilo v najlepšem redu. Ves čisti dobiček dobi potrebna »Dijaška kuhinja«. Prireditve je bila res lepa. Vsa čast učiteljski mladini!

Za ribarstvo. Deželni odbor gorški je sklenil nasaditi po raznih gorških vodah letos 50.000, prihodnje leto pa 100.000 postvri in drugih rib, ki jih bo dobil deželni odbor iz ribnikov barona Ritterja. Upamo, da dobe to pot tudi naše vode nekaj.

Iz politične službe. Okrajni komisar dr. Viljem Baltič je prestavljen iz Pazina v Gorico, iz Trsta v Pazin pa je premeščen okrajni komisar dr. Ivan Basoli.

Tržaški državni uradniki. Shod državnih uradnikov, ki je bil napovedan za nedeljo, se je preložil na sredo, dne 8. t. m. ob pol 9. zvečer v gledališču Politeama Rosseti. Odbor se je obrnil do župana, trgovske zbornice in drugih merodajnih korporacij za podporo in dobil povsod simpatična zagotovila. Med trgovci je opažati veliko vzmernjenje.

Izpriden sin. Na prošnjo v ulici dei Verzieri št. 1 v Trstu stanujoče Marije Borsatti so aretirali v soboto njenega 16letnega nezakonskega sina Humberta Lušina, ker je svojo mater ob vsaki priliki pretepal.

Svedrovec. V nedeljo zvečer ob 10. so ustavili v Starem mestu v Trstu moža, ki je nosil velik zavoj, ker se je zdel po svoji zunanosti in svojem obnašanju policiji sumljiv. Pripeljali so ga na inspektorat v ulici Rettori. Tam so odprli zavoj in našli v njem svile, ženske plašče in drugo, izvečine vse blago zaznamenovano z etiketami trvdke Tropeani na Borz-nem trgu. Ko so prišli redarji tja, so takoj spoznali, da imajo opraviti s svedrovci. Iz ulice Beccherie so bili vlomili vrata, podrli nato steno in prišli v prodajalno. Prevrtali so blagajno, toda notri ni bilo nič, zato pa so ukradli iz nekega predala 50 K in odnesli svilenin, kolikor so mogli, v skupni vrednosti 4000 K. Tatovi so bili brčkone maskirani ker se je našel v prodajalni star cilindar. Aretirane je neki Grudevizza, ki je bil že neštetokrat kaznovan. Pozno ponoči se je posrečilo policiji še drugega svedrovec aretirati.

Transport jetnikov. S parnikom »Wurmbrand« je dospelo v Trst iz Dalmacije pod spremstvom žandarjev 7 moških in 2 ženski, vsi obsojeni v ječo od dalmatinskih sodišč. Moški so namenjeni v Koper, ženske pa v Begunje.

Utonil. V bližini Kopra so potegnili iz morja nekega Antona Božiča. Ne ve se ali je utonil Božič vsled božjosti ali pa se je bil tako opil, da je padel v morje.

Promet z ladjami. V preteklem letu je priplulo v Pulj 3292 parnikov s skoro celo milijardo meterskih stotov prostornine in 770 jadrenic s prostornino 24 milijonov stotov.

Dnevne vesti.

+ Šukljatovi železniški projekti. Vsaka železnica ima svojo korist in gotovo bo kranjska dežela le hvaležna državi za vsako prog, ki jo zgradi. Na to, na dlani ležečo resnico, je Šuklje postavil svoje železniške projekte. Priznati se mora Šukljatu, da je pri delih za zgradbo Dolenjskih železnic marljivo kibiciral in se vsaj toliko naučil, da ve, kako je mogoče ljudem nagajati in jim škodo delati. Pokazal je to že pri belokranjski železnici. Kar je bilo mogoče, je vse storil, da bi škodoval Beli Krajini in zlasti Črnomlju. Prav do zadnjega trenutka je uporabljal vsa sredstva, da bi belokranjska železnica tekla čez hribe, kamor skoro ni priti z vozni in kar bi bilo na veliko škodo Bele Krajine. Proga, po kateri bo tekla belokranjska železnica, je bila določena proti volji Šukljeta. Treba je bilo najprej razbiti Šukljatove spletke in se-le, ko je bil Šuklje premagan in poražen, je obveljala ta proga. Zdaj pa zahteva mož, da mu naj bodo Belokranjci še hvaležni. To zahteva v času, ko hočejo po njegovi zaslugi narediti škodo Metliki in metliški kolodvor postaviti v Rosalnice. Strgana vas Rosalnice naj ima prednost pred cvetočim mestom Metliko! Tudi Novemu mestu bi rad Šuklje škodoval. Koliko je že postuhal, da bi se mačeval Novemu mestu, ker ga je strmoglavilo. Še pri

vprašanju o zgradbi belokranjske železnice je spletkaril, naj bi se kolodvor postavil v Kandiji. Seveda se je s tem le blamiral. To ga pa nič ne ženi. Tudi za svojo novo progo hoče imeti kolodvor v Kandiji. Ta gorostasni predlog, ki izvira iz same maščevalnosti, utemljuje s tem, da bi se lahko na ta način prihranil — majhen železniški most. Seveda bo Suki, če se bo ta proga sploh kdaj gradila, tudi s tem predlogom pogorel. Nespametno in potratno bi namreč bilo, če bi imela država tik Novoga mesta dva kolodvora, dvojno osobe in dvojne stroške, samo da bi si prihranila zgradbo malega mostu. To ve tudi Suki, a nagajal in škodoval bi rad Novemu mestu in zato pletira za posebni kolodvor v Kandiji. Glede Kamnika je bil previdnejši, četudi ni mogel popolnoma prikriti, da bi rajše videl progo Polzela-Domažale, kakor progo Polzela-Kamnik. Ob sebi se razume, da bo napredna stranka zvesto stala na strani Kamnika in da bo vse storila, kar je v njenih močeh, da se izpelje zveza s Polzele na Kamnik. Sicer pa bo poteklo še mnogo vode, predno bodo Sukičev železniški projekti postali resna stvar in nehali biti samo sredstvo, pridobiti slovenskim klerikalcem milost in podporo vojaških krogov.

+ Ohletnica! Danes je preteklo ravno eno leto, ko je glasilo ljubljanskega škofa »Slovenec« v svoji 29. številki tako zavratno — neusmiljeno napadel našo vseslovensko šolsko družbo sv. Cirila in Metoda! Pod zaglavljem »Cirilmetodarija« je bil priobčen oni znani, strupeni uvodnik, v katerem se ščunje »dobro slovensko ljudstvo« na očiten, sovražen napad »na vsej črti proti naši dični, dobrodni šolski družbi z namero, odvrti od nje vse društvenike, podpornike in dobrotnike; grozilo se je, zlorabljuje poklic naše slovenske duhovščine, vsem vernim katolicanom, da se ne morejo več prištevati v občestvo rimsko-katoliške cerkve vsi oni, po katoliškem obredu krščeni Slovenci, ki bi se drznili darovati družbi sv. Cirila in Metoda tudi en sam vinar!! Toliko v informaciji stvari same. In kaj je bila posledica tega nečuvnega in strupenega napada tega katoliške misli in težnje zastopajočega škofovega glasila? — Družba sv. Cirila in Metoda je pridobila ravno radi onega napovedanega, nekvalfikovanega boja toliko in tako odličnih podpornikov in blagodejnih sre tudi med našim zavednim ženstvom, da je »Slovenec« iz vsega poštenega srca prav odkrito hvaležna! Oni napad je prinesel naši družbi okroglo četrtilijona kron, kar se zrcali za večno v imenih g. Kotnik - ga. Vilhar! — Bog je pravičen — in prislovica ima tudi prav, trdeča: »da vsak oslovski glas ne pride do nebes!«

+ Kdaj bodo občinske volitve? Kakor smo izvedeli, bodo reklamacijsko postopanje in druge priprave za volitve povzročile toliko dela, da je skoro izključeno, da bi se mogle občinske volitve vršiti že 19. marca ali 2. aprila, kakor je bilo prvotna določeno. Po naših informacijah se bodo občinske volitve najbrže vršile še-le na belo nedeljo, dne 23. aprila.

+ Iz volilnega imenika. V II. volilnem razredu, ki šteje 2439 volilcev, je okrog 900 zunanjih volilcev, to je takih, ki imajo v mestnem okolišču kako majhno parcelo ali pa plačujejo kako obrtnino. Ti zunanji volilci so večinoma okoliški kmetje ter okoliške in vipavske branjeve. Da ne bo nobene pomote, povemo že sedaj, da so podvrženi volilni dolžnosti samo tisti volilci, ki stanujejo v Ljubljani, dočim zunanji volilci po zakonu niso primorani priti voliti. To v vednost in ravnanje volilcev. V I. volilnem razredu, ki šteje 1508 volilcev, je po dovršenem pregledu volilnih imenikov 250 do 300 Nemecev. Reklamacij dosedaj še ni bilo mnogo vloženih, čisto gotovo pa je, da jih bo zadnje dni vloženih več sto, zakaj že pri površnem pregledu se vidi, da so volilni imeniki zelo pomanjkljivi. Za zgled navajamo samo en slučaj: Gospod v velengledni službi, Ljubljanečan, ki biva v Ljubljani od svojega rojstva, plačuje davke, ki je bil doslej v vseh volilnih imenikih, tako za državnozbornske, kakor za deželnozbornske in občinske volitve, je to pot izpuščen iz volilnih imenikov. Ta slučaj uči, naj se nihče ne zanaša na to, da je itak vpisan v volilni imenik. Zato pozivamo vnovič vse svoje somišljenike, naj zanesljivo pregledajo volilne imenike in se prepričajo, ako niso izpuščeni.

+ Reklamacijski rok. Razglas, da so volilni imeniki za občinske volitve razpoloženi, je izšel v uradnem listu dne 3. februarja in istega dne popoldne so bili ti razglasi javno nalepljeni. Dasi se je torej reklamacijsko postopanje pričelo že v petek, dne 3. februarja ob 8. zjutraj, vendar dne 3. februarja dopoldne razen vladnih in občinskih organov o uvedbi reklamacijskega postopanja še nihče ni ničesar vedel. Čisto gotovo je torej, da je bilo reklamacijsko po-

stopanje prekasno razglašeno in da so vsled tega volilci pri reklamacijskem roku, ki ima poteci dne 17. februarja, prikražani za en dan. V zakonu je natanko določeno, da morajo biti volilni imeniki na vpogled razpoloženi 14 dni od dneva uradne razglasitve. Ker pa se je uradno še-le dne 3. februarja razglasilo, da so volilni imeniki razpoloženi, se ta dan ne more šteti v 14dnevni reklamacijski rok, vsled tega tudi ta rok ne poteče dne 17. februarja, kakor je bilo razglašeno, marveč še-le dne 18. februarja. Potemtakem je naša zahteva, da se reklamacijsko postopanje nadaljša do 18. februarja, povsem upravičena, vsled tega tudi pričakujemo, da se bo tej zahtevi na kompetentnem mestu ugodilo.

+ Volilni lokali pri občinskih volitvah. Kakor čujemo, se določijo za bodoče občinske volitve 8 do 10 volilnih lokalov. Namerava se baje stvar tako urediti, da bodo volilci, katerih imena se prične z začetnimi črkami A, B, C, volili v enem lokalu, volilci z začetnimi črkami D, E, F v drugem lokalu itd. Po našem mnenju bi bila to silno nepraktična ureditev. Uvaževati je pri tem treba, da bodo vsled takšne ureditve morali na primer posamni volilci iz Barja, iz Hradskega vasi in Trnovega na Volišče v Vodmat in narobe, kar volilec gotovo ne bo prijetno. Upoštevati pa je treba tudi to, da bodo pri takšni razporedbi volilšč in volilcev, na stečaj odprta vrata volilnim sleparstvom, ker se pač ne more zahtevati, da bi vsaka komisija poznala vsakega volilca in naj je iz tega, ali onega mestnega okraja. Zato je naše mnenje to, naj se volitve vrše po mestnih okrajih, kakor je to bilo pri državnozbornskih volitvah, in naj se v volilne komisije na raznih volilšč pokličejo zgolj volilci iz dotičnih okrajev.

+ Kaj je s političnim društvom za dvorski okraj? Na zadnjem občnem zboru tega društva se je sklenilo, da se v najkrajšem času skliče izreden občni zbor, na katerem se bodo vršile volitve novega odbora. Od tega časa je poteklo že par tednov, a o izrednem občnem zboru še ni ne duha, ne sluha. In vendar je že skrajni čas, da se oživi to društvo in da prične s svojim delovanjem. Vsa druga naša politična društva so že marljivo na agitacijskem delu, samo v dvorskem okraju se ne gane nihče, dasi je ta okraj eden največjih v mestu. Pozivamo torej merodajne fakto-rije, naj brez odlaganja skličejo izredni občni zbor, da se enkrat konča kriza v tem društvu in da se zopet prične z rednim delovanjem. — Več društvenikov.

+ Zamolčani bal. V cesarskih dvorinah deželnega dvorca je imela klerikalna gospoda svoj prvi bal. Na stroške davkoplačevalcev so bili vsi prostori sijajno, uprav kraljevsko razsvetljeni in zabava je bila brez dvoma nad vse imenitna. »Slovenec« pa je vse to popolnoma zamolčal. Njegovi ljudje ne smejo izvedeti, da je klerikalni demokratizem samo pesek v oči, dober le za to, da begajo z njim ljudi. Ker smo mi o tej prireditvi priobčili nekaj skromnih vrstic, je v klerikalnem taboru nastal ogenj v strehi. Danes zjutraj smo že dobili razglednico brez podpisa, v kateri nas neznani katoliški mož zmerja na vse pretege in nas vprašuje: »Ali naj se mar na ples v cesarski dvorani vabijo cigararce in prodajalke in branjeve, pa suštarji in šribarji?« — Mi pa smo mnenja, da so cigararce, prodajalke in branjeve, pa suštarji in šribarji ravno tako ljudje, kakor vsak drugi in če so klerikalcem drugače dobri, bi jim lahko bili tudi pri takih prilikah.

+ Peto notarsko mesto v Ljubljani. Naredbenik pravosodnega ministrstva II. iz l. 1911 prinaša naredbo pravosodnega ministrstva z dne 26. januarja 1911, s katero se v okrožju deželnega sodišča ljubljanskega ustanavlja peto notarsko mesto z uradnim sedežem v Ljubljani.

+ Simon Gregorčičeva javna ljudska knjižnica. G. dr. Andrej Ferjančič, c. kr. dvorni svetnik v p., je podaril Simon Gregorčičevi ljudski knjižnici večje število slovenskih knjig. Rodoljubnemu darovalcu iskrena hvala!

+ Meščanstvo. Tukajšnji posestnik g. Peter Matelič je dobil ljubljansko meščanstvo.

+ Razpis vojaške ustanove za dekliško balo. Razpisana so 4 mesta ustanove grofa Franca Codroipa za dekliško balo za vojaške hčere. Natančni pogoji za prošnjo so razvidni iz tozadevnega razpisa, ki je javno nabit na mestni hiši ljubljanski.

+ Nabori na Kranjskem bodo: V Radovljici 1., 2., 3. marca; k naboru jih ima priti 576; v Kranju 4., 6., 7. marca (435); v Trzinu 9. marca (120); v Škofji Loki 11., 13., 14. marca (527); v Kamniku 16., 17. marca (376); na Prevojah 18., 20. marca (308); v Velikih Laščah 22. marca (196); v Ribnici 23., 24. marca (350); v Kočevju 27., 28. marca (380); v Črnomlju 30. marca (165); v Metliki 1.

aprila (135); v Rudolfovem 3., 4., 5. aprila (508); v Žužemperku 6. aprila (180); v Trebnjem 8. aprila (190); v Mokronogu 10. aprila (197); v Kostanjevici 12., 18. aprila (215); v Krškem 19., 20. aprila (326); v Radečah 22. aprila (173); v Litiji 24., 25., 26. aprila (435); v Višnji gori 28., 29. aprila (232); na Vrhniki 29., 30. marca (276); v Ljubljani, izveniški mesto Ljubljano 1., 3., 4., 5. aprila (669); v Ljubljani, za mesto Ljubljano 6., 7., 8. aprila (589); v Ilirski Bistrici 9., 30. marca (220); v Postojni 1., 3. aprila (437); v Vipavi 4., 5. aprila (280); v Jožu 7. aprila (160); v Cerkljani 8. aprila (160); v Idriji 10., 11. aprila (315); v Logatcu 19. aprila (180). Prištavek: Za Ljubljano se vrše torej nabori dne 6., 7. in 8. aprila. Dne 6. aprila pride k naboru I. in II. razred domačih, dne 7. aprila III. razred domačih in I. razred tujih in 8. aprila II. in III. razred tujih nabornikov.

Zmrznili. Ze kake 4 tedne sem so opazovali domači, da 68letni, v Mengšu stanujoči upokojeni državnoželeznični paznik Anton Koman u popolnoma pri zdravi pameti. 3. t. m. dopoldne je šel po Mengšu v različne trgovine kupovat malenkosti in izpil trdi nekaj žganja. Potem je šel domov, kjer so ga videli na dvorišču. Ko je prišla njegova žena krog 9. zvečer od dela domov, ga je šla iskat, našla pa ga je šele ob 4. zjutraj v praznem in odprtem hlevu zmrzlega. Pogrešajo pa tudi 30 K ki jih je imel unrl Koman v usnjati denarnici pri sebi. Najbrže je denar zgubil ali pa skril, ker je imel navado, da je denar včasih skril na takih prostorih, da ga je pozneje sam težko našel.

Tatvine. Gostilničarju Francu Šuštaršiču v Zapužah so ukradli tatovi I. t. m. zvečer iz odprte omare 120 K. Na sumu, da je to tatvino izvršil, je neki 40 do 46letni potepuh, ki je ta dan pil žganje v gostilni. Tat je srednje visok, močan, z dolgim rdečim obrazom, s črnimi lasmi in črnimi brki ter je bil temnosivo oblečen in je imel moder površnik ter star črn trd klobuk, govoril je slovensko s hrvaškim naglasom. — V Škofji Loki je ukradel neznan tat gostilničarki Subčevi iz gostilne 14 kg slanine, vredne 24 K. — V Trzinu je prišel neki čevljarški pomočnik skozi odprto okno v stanovanje Ferdinanda Toporiša, odprl kovčeg ter odnesel od tam shranjenih 230 K, nato kovčeg lepo zopet zaprl in se poslovil. Obiskal je potem več gostiln in plačeval tudi za druge. Ostanek 17 K je zakopal v nekem jarku blizu svojega stanovanja.

V Ratčah na Gorenjskem so našli 137 hiš. števil, 145 strank in 748 prebivalcev. Med temi so 3 Nemci, 1 protestant. Ljudstvo je padlo za 20 duš, ki so v tujini. Tudi živina je padla, posebno drobnica. Nad 200 duš je pa še po svetu — s trebuchom za kruhom.

Lepo zimo imajo v Ratčah, kar je za ondote razmere nekaj posebne- ga. Cesta kopna, teloh cvete, opazili so že metulja. Vsak dan, osobito ob nedeljah in praznikih dohajajo tuji, da si ogledajo klanška jezera in se nadižijo ob vrhovih Julijskih alp. Domačinom ni taka mila zima po godu, ker nič ne morejo zaslužiti z vožnjo lesa.

Hudobni »Duh« v pasti. Meseca oktobra leta 1909 so se prav pogosto pojavljali tatovi po Dolenjskem in okoli Brezje. Tako je bil vzet Vincenciju Pustovrhu iz Ljubljane med vožnjo iz Vidma v Brezje en potni kovčeg z vsebino okoli 300 K. Jurju Petriču v Zgornji Ribnici obleke za 200 K, Francetu Čebulju v Kostanjevici obleke in zlatnine za čez 150 K; — Alojziju Schanbergerju na Impolci en bičikelj in mnogo kovaškega orodja; v Radni s poštnega voza cel zavoj blaga in orodja. Pa tudi v ljubljanski okolici se je izvršilo v istem času več tatvin. Na Brezovici je bilo Janezu Pezdircu vzetega več starega denarja in zlatnine v vrednosti par sto kron, Jakobu Koprivecu na Bluzi pri Podpeči pa obleke in denarja za čez 200 K. Vkljub vsem varnostnim odredbam se ni moglo priti storilec na sled, ker so se pojavljali danes tu, jutri pa čisto drugje. Nazadnje je zasledilo orožništvo nekega Štefana Komaričkega, ko se je ravno peljal mimo orožniške postaje v Jesenicah na kolesu, ki je bilo ukraden Schanbergerju. Komarički namreč zaradi goste megle ni videl orožniške postaje, drugače bi ne bil vozil tam mimo. No, Komarički je izdal svoja pajdaša Štefana in Matijo Duha, dva znamenita tatova, ki se držita vedno v Zagrebu.

Kmalu potem so prešli Breziški orožniki štiri brezposelne osebe in jih oddali sodišču v Brezicah. Eden je bil videti zelo bolan ter je prosil, da so ga oddali v bolnico. Toda prvo noč je pobežnil. Pozneje se je šel zvedelo, da je bil to znameniti Štefan Duh. Med to četvorico je bil tudi njegov brat Matija Duh. Čez dolgo potem se je posrečilo zagrebški policiji zgrabit Štefana Duha, za katerega so se zanimale tudi hrvaške sodnice. Ko pa je bil v preiskovalnem zaporu v Zagrebu, je porabil ugodno priliko, ko so nanj premalo pazili, in je ušel

iz zapora. Dne 8. decembra lani se je vračal iz Amerike domov Ive Matije- vič, posestnik v Selu Hrastovec pri Petrinji. Pri sebi je imel 380 dolarjev (1900 K) ameriškega denarja in za okoli 100 K avstrijskega. Na Zidanem mostu je čakaje na vlak zaspal v čakalnici. Med spanjem pa mu je zmanjkala denarnica z vsem denarjem. Dne 5. decembra je bil prijel v Ljubljani Štefan Duh v družbi nekega Beheka radi igranja hazardnih iger. Ker se je pa izdajal za Štefana Širmerja in se mu igranje hazardnih iger n' moglo dokazati, kakor tudi Behku ne, sta bila 7. decembra lani obo oproščena in izpuščena iz zapora, na kar sta se najbrž podala na Zidan most in izvršila tatvino. Dne 15. decembra sta bila zopet obo v Ljubljani in ju je policija radi suma, da vendarle igrata hazardne igre, vnovič aretovala. Ker sta se s silo upirala, sta bila oddana dež. sodišču. Pri njih so našli in sicer pri vsakem po več sto kron denarja in mnogo nakupljene čisto nove obleke. To je zbudilo sum, da sta ta dva ukradla Matijeviču 2000 K. Med tem so prišli pa tudi stari gredi Štefana Duha na dan, ko se mu je dokazalo, da on ni Širmer. Zdaj sedi ta nadležni in nevarni »hudobni« Duh v deželnosodnih zaporih in menda nima upanja, da bi zopet pobežnil.

Iz bolnice usmiljenih bratov v Kandiji. Zdaj je odšel tudi dr. Horen in nima ta bolnica zopet nobenega zdravnika. Najprej dr. Linhart, zdaj dr. Horen. Mislimo, da bo vstal pri usmiljenih bratih težko kak zdravnik, ker ima vso odgovornost, malo plače, — komande pa čisto nič. Kaka škoda je to za vso Dolenjsko! V ženski bolnici nobenega zdravnika, v moški nobenega. Sicer bi pa moral imeti v ta ko veliki bolnici kakor je v Kandiji po en zdravnik po noči in po dnevu in špekijo in bi moral stanovati v bolnici.

Zaključek I. tečaja na novomeški gimnaziji je bil 31. prosinca. Padlo je dijakov skoraj 40 odstotkov. Osmošolci imajo vsi od kraja slab red v navednosti, ker so nekoč plesali pri plesnem poduku nekaj minut skupaj z gospodičani. Meščani pa splošno govoré, da imajo osmošolci le zato slab red v zadržanju, da bodo morali plačati — takso pri maturi. — Aristida ne bodo več brali na gimnaziji, ker ima priimek »iustus«, ta priimek pa bode v oči ravnatelja, dr. Azmana in pa štiripersno deteljo, bivše »Savane«, zdaj zagrizene klerikalce prof. Severja, Stoparja, in še druga dva, ki jih danes iz usmiljenja zamolčimo. Aristida so odstavili z gimnazije krat, ko so sklenili, da dobod en dijak 16 ur karjerja, ker na večje prof. Severja ni šel na kateder slogo pisat, drug na je dobil — cel 4 ure karjerja, ker je znatno množino in skozi dalje časa kradel. O Aristides, rad izgineš z gimnazije kaj ne, odkar se ne daruje več boginji »Justitia«, marveč boginji »Politika«.

Streljanje na gimnaziji v Novem mestu. Dne 4. t. m. je prišel nek nadporočnik — inštruktor v streljanju in je ukazal: »Nachmittags um zwei Uhr alle im Gymnasium gestellt zu sein.« Ta vojaški ton in jezik tega povelja je večino dijakov preplašil, da so izstopili od streljanja. Dijakom, hvala bogu, zdaj še ni potreba poslušati tega tona. Nazadnje pa, čemu bi ugodeli državi, ki vzame vsakemu za par minut plesa z dostojnimi gospodičani kar — po 30 K in ki je kriva, da utegnajo trajati posledice še na visoki šoli. — Novomeščani, podpirajte dijake!

Ogenj v Gorjancih. Na večer pred svečnico so videli ljudje v Pangerčgrmu na Gorjancih precej velik požar, ki je pa hitro ugasnil. Zgorela je kočja Ivanu Šašku, ki ima okoli 500 kron škode, vendar je za toliko tudi zavarovan. Pri Šašku je v zadnjih letih že opetovano gorelo, kar bi kazalo na hudobno roko. Šašek je velik siromak. Pred dvema letoma je šel v Belokrajino na semenj ter je kupil kravo. Ker pa vsled siromaštva ves dan ni nič jedel, je na vrhu Gorjancev omagal se vsedel v sneg in zaspal. Po noči je bil strupen mrz in drugo jutro so ga našli v snegu. Obudili so ga še, toda prsti na obeh nogah so mu zmrznili ter so mu jih morali odrezati.

Ljudsko štetje. Mesto Idrija šteje po zadnjem ljudskem štetju 6101 prebivalcev proti 5729 prebivalcem v letu 1900.

Iz Lozic nad Vipavo. V nedeljo, dne 12. svečana ob 3. popoldne bo v bralnem društvu »Tabor« javno predavanje in sicer o različnih za kneta zelo važnih postavah. Predaval bo član društva g. dr. Celestin Jelenc. Po predavanju udarja društveni tamburaški zbor.

Smrtina kosa. Iz Kozine smo dobili brzojavko, da je danes zjutraj umrl znani župan v Materijah v Istri g. Gaspar Kastelic. Potreba bo v četrtek dopoldne ob 10. Pokojnik je bil vrli narodnjak, ki je mnogo storil za slovenko stvar v Istri. Blag mu spomin.

Monsignor Weisa v Ameriki. Znani načelnik klerikalne Zadrufne

zveze v Celovcu, monsignor Weisa, ki je klerikalne posojilnice v rečeni zvezi ogoljufal in okradel za več milijonov kron, je srečno prišel v Ameriko in živi v državi Minnesota. Poročajo, da se je pisмено obrnil do celovškega škofa, naj mu dovoli še nadalje brati mašo!

Policijske raznoternosti. Ko je minuli teden čuvaj v Mestnem Logu zasahil pri pobiranju drv neko dničarico in jo zaradi tega grajal, ta vrže drva vanj in ga poleg tega še temeljito ošteje. — Na Bregu je izgubil nek deček zavitek, v katerem je bilo dva para rokavic, gledališka havbica in še nekaj drugih reči v vrednosti okoli 12 K. To je našla neka 16letna deklica ter vse reči obdržala zase. Policija je je izsledila ter ji odvzela vse, česar še ni bila okvarila, odnosno poskrila. — Na Marije Terezije cesti je preteklo noč stražnik naletel na nekega pijančaka, ki je ležal bosonog na cesti in ukal, kar je mogel. Stražnik mu je preskrbel prenočišče. Zaradi tepeža je predsočnojem stražnik na Sv. Petra cesti prijel nekega brivca in nekega dničarja ter ju odvedel v zapor. — Zaradi beračevanja po gostilnah je v soboto ponoči stražnik aretoval 31letnega oženjenega dničarja Jakoba Gorseta iz Zelimlje- ga. Navedenec je bil že zadnjič prijel, ker po hišah po Wolfvo ulici sumljivo stikal, Gorseta zasleduje tudi tukajšnje okrajno sodišče v policijski tiralnici zaradi suma goljufije in tatvine. Nadalje sta bila zaradi postopanja tudi aretovana 46letni že ponovno predkaznovani dničar Gregor Fortuna iz Gorenjskega in 25letna Uršula Gerjevič iz Spodnjega Štajerja. — Dne 30. m. m. je ukradel nek 15letni ključavničarski vajenec v družbi svojega mlajšega brata z mreže pri mestnem drsišču fine drsalice z jermeni vred. Policija je bila o tatvini obveščena po brezimnem pismu in je drsalice pri navedenih dečkih res našla in zaplenila. Cigar so, naj se zgleda pri policijskem uradu soba št. 5. Nekaj navedenih aretovancev je bilo kaznovanih policijsko, drugi pa pridejo pred sodišče.

Kar je iskal, to je dobil. Včeraj popoldne je bil v neki tukajšnji gostilni nek vinski bratec zelo glasan in ko ga je gostilničarica pogovarjala, da naj bode mirne krvi, ker kmalu pride stražnik, je začel zabavljati na vse strani. V tem stopi stražnik v gostilno, kar vinskemu bratu ni ugajalo, marveč je še naprej svojo trobil, potem pa odšel. Ob treh zjutraj je pa prišel pogumnejš zopet pred gostilno ter začel toliko časa glasno ukati, da je bil odveden v zapor.

Tatvina v Rudniku. Včeraj je nek hlapec izvalil v Rudnik delavca Blaža Železnika, s katerim sta pri neki posestnici prenočevala. Ko se je Železnik zbudil, je opazil, da mu manjka 6 K vredna žepna ura, 4 K vreden klobuk, kakor tudi denarnica s 56 K, a njegovega spremljevalca pa je vzela noč. Tudi posestnični hčerki je poštenjakovič odnesel denarnico, v kateri je imela 1 K40 v denarju.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 68 Mecedoncev in 29 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 112 Hrvatov in 31 Slovencev. V Bregene se je odpeljalo 19 Hrvatov.

Narodna obramba.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Trebnje in okolico ima svoj redni občni zbor dne 9. svečana t. l. ob pol 8. zvečer v sobi bralnega društva.

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo od obojba trg. g. Stupice na svatbi g. M. Banda 15 K. — Ob godovanju vesela družba v Spod. Šiški naši družbi 2 K 50 v. Hvala!

Društvena naznanila.

Muzejsko društvo za Kranjsko. Občni zbor Muzejskega društva za Kranjsko se vrši dne 21. februarja t. l. ob 6. zvečer v muzejski predavalnici (Rudolfinum).

Trgovsko društvo »Merkur« je imelo snoči svoj redni letni občni zbor. Podpredsednik se je spominjal v toplih besedah v minulnem letu umrlih članov Jerneja Bahoveca, Frana Schantla, Alojzija Sachsa, staroste kranjskih trgovcev Frana Omersa in velikega dobrotnika podpornega sklada Janka Trčka, ki je volil skladdu 50.000 K. Na poziv I. podpredsednika so se dvignili navzoči člani v znak žalosti razsedeže. Iz poročil drugih funkcionarjev povzamemo, da je društvo tudi v preteklem letu krepko napredovalo. Delovali so vsi odseki z velikim vspehom, tako redakcijski, pevski in učni odsek, posredovalnica kaže velik prirastek na vseh poljih, uspešnih posredovanj izkazuje 109 več kakor lani. »Merkur« je pa nadalje skrbel za razširjenje obzorja trgovskega stanu tudi s potovanji, tako v Zagreb in v Idrijo, in z dobro urejeno knjižnico. Podružnica v Kranju šteje 1 ustanovnega člana, 49 rednih in 7 podpornih članov. Društvo šteje sedaj 1 častnega člana.

Z ustanovna, 553 rednih in 8 podpornih članov. Dohodkov je imelo društvo v preteklem letu 16.178 K 80 v, izdatkov pa 10.484 K 31 v. Društvo premoženje znaša 41.279 K 91 v, med temi všteto za trgovski dom 24.497 K 69 v in podporni fond 13.025 K 91 v. Pri sledečih volitvah so bili v predsedstvo izvoljeni per acclamationem za predsednika cesarski svetnik g. Murnik, za I. podpredsednika g. A. Lilleg, za II. podpredsednika g. Derčar in za predsednika društvenega razsodišča g. dr. Triller. Odbor se je volil po listkih in so bili izvoljeni iz vrste samostojnih trgovcev gg.: Ivan Jelačin, Ivan Kostevo, Ivan Mejač, Ivan Samec, Andrej Šarabon; iz vrste sotrudnikov gg.: Pavel Fabiani, Avgust Jurjovec, Fran Kovač, Hanuš Krofita, Ko rad Lisac, Ignacij Novak, Josip Šelovin, Josip Tičar, Ljudevit Vasič, Ivan Volk; iz vrste podpornih članov gg.: Fran Golob, dr. Viktor Murnik, dr. Fran Windischer; revizorja gg.: Anton Dečman in Avgust Peruzzi. Pri slučajnosti je urgiral g. Verbič, da se konstituirajo v odboru osek, ki naj dogovorno z Matico Slovensko priredi trgovski terminologijo. I. podpredsednik g. Lilleg je obljubil, da bo stopil odbor tozadevno v stik z Matico Slovensko in končno se poudarjal, da društvo ne išče gnetega dobička pri založitvi razglednic s Trčkovo sliko, marveč hoče s tem le ohraniti velikemu dobrotniku slovenskega trgovstva trajen spomin.

Narodna čitalnica v Ljubljani priredi svoj VII. plesni in zabavni večer v soboto, dne 11. t. m., na kar vse p. t. obiskovalce nujno opozarjamo.

Upravni odbor »Zveze slovenskih pevskih društev« je sklenil v svoji zadnji seji med drugim, da dobivajo »Zvezine« člani še nadalje brezplačno »Zvezino« glasilo »Pjevački Vjesnik«; stori se vse potrebno, da se aktivirajo »pevske župe«, pred vsem ljubljanska, tržaška, goriska in štajerska, da se pospeši intenzivno delo. V doseg kar najobježja stika s pevskimi društvami se bo korespondiralo o »Zvezinih« vprašanjih naravnost s pevskimi društvami, da jim bo izposloval prost vstop k vzornim ljubljanskim koncertom; obenem se jim povrne del potnih stroškov; pred koncerti naj bi se vršili sestanki pevskih društev, »Zveze« bo šla nadalje društvom na roke pri sestavi vspevov ter jim na željo preskrbovala soliste za njihove koncerte. — V Ljubljani se ima ustanoviti arhiv za muzikalije, iz katerega se bodo posojevale društvom proti neznatni odškodnini note. — Vsako leto se izdajo poročila o glasbeni literaturi; »Zveza« posreduje skupno naročanje »Novih akordov«. — Preskrbeli se bodo sodelavci pri jugoslovanski enciklopediji, v kolikor se tiče slovenske glasbe. — Društva se pozovejo potom okrožnice na poset »Hlaholove« slavnosti v Pragi in na sodelovanje v »Zvezini«. — Med važnejših internih zadev je omeniti, da je odbor izvolil iz svoje srede ožji odbor, ki upravlja tekoče posle, dalje artistični in organizacijski osek k. G. Pavel Gorup je odložil odborniško, kar se je vzel na znanje. Glasbeno društvo »Ljubljana« je naznanilo, da se ne smatra »Zvezinim« članom. — Blagajnikovo poročilo izkazuje o »Zvezini« koncertu dne 4. decembra 1910 prebitke v znesku 246 K 25 v.

Novo mesto, Dne 14. januarja t. l. se je vršil v »Narodnem domu« občni zbor novomeške »Narodne čitalnice« za tekoče leto. Ob 9. uri zvečer je otvoril zborovanje t. č. predsednik g. prof. Dav. Majcen ter vse navzoče prisrčno pozdravil, osobito častnega člana društva g. not. dr. Poznika, enega izmed ustanovnikov »Narodne doma«, ki je veliko žrtvoval za napredek narodne in napredne stvari v Novem mestu. Na to se je predsednik spominjal najvažnejših dogodkov minulega leta. Izvajal je v listu to-le: Narodna čitalnica je kulturno društvo in ima kot tako za Novo mesto velik pomen, katerega bi se moral zavestati zlasti vsak slovenski inteligent, ki živi v Novem mestu. V preteklih dveh letih, odkar je bil na čelu društva sedanji odbor, se je čitalnica v polni meri zavedala tega svojega velevažnega zvanja. Imela je v svoji bralni sobi na razpolago do 50 slovenskih in slovanskih časopisov in revij, razmeroma bogato hrano po samozobrazbi stremčim Novomečankam. Knjižnica šteje do 1000 zvezkov, večinoma leposlovne vsebine; prva naloga čitalnice v bodočnosti pa bo, da se ustanovi zraven te lepe beletristične zbirke še znanstvena knjižnica, ki bo obsegala najvažnejša domača in tuja znanstvena dela iz vseh strok človeške znanosti. Tako bo čitalniška knjižnica prava duševna zakladnica za Novo mesto in okolice. Iskreno zahvalo je izreči slavni novomeški hranilnici, ki s stalno podporo omogočajo lepi napredek edine novomeške javne knjižnice. Stalna tečaja v programu vsakega kulturnega društva morajo biti poljudno znanstvena predavanja, ki popularizirajo znanost in njene rezultate. Tudi v

tem ožiru se je potrudil odbor in poklical v Novo mesto nekaj strokovnjakov iz različnih strok, ki so častno izvršili svojo nalogo. Dasi je bilo občinstvo napram tem predavanjem precej malomarnostno, vendar se bodo nadaljevala tudi v bodoče. Predstave narodnih iger, slasti Jurčičevih dramatisacij, so pokazale, da imamo v Novem mestu izborne diletantke; istotako je salonski orkester častno izvrševal svojo umetniško nalogo. Govorniki se zahvaljuje vsem činiteljem, ki so postrtovalno sodelovali pri tem važnem kulturnem delu, in želi, da bi društvo tudi v bodočnosti vršilo pred vsem svojo kulturno mislijo v Novem mestu; to je njegova sveta dolžnost, ker kot izključno zabavno društvo za samo eno kasto prebivalstva bi izgubilo moralno pravico do obstanka. — Iz poročil tajnika g. Kudra in blagajnika g. Kompareta je občni zbor razvidel, kako se je vršilo društveno poslovanje in v podrobnostih. Financijelno stanje društva je povoljno; ker so najvažnejše investicije v svrhu prenovitve društvene doma dovršene, se bodo društvene finance v doglednem času tako izboljšale, da se bo moglo za kulturne potrebe potrošiti dosti več nego doslej. Na predlog revizorja g. Lapajeta se je dal odstopitvenemu odboru absolutoriji. Na to se je vršila volitev novega odbora. G. dr. Poznik pozove dosedanjega predsednika, da prevzame zopet predsedstvo in vodi društvo v istem duhu kot doslej. Ker se pa g. predsednik odpove tej časti se mu izreče na predlog g. dr. Poznika zahvala za njegov trud v korist društva. Na to se je izvolil za predsednika g. sodnik Albert pl. Levičnik, za odbornike pa gg. Zwitter, Kompare, Šrko, Zidar, Kalčič, Kestelic. Kuder. Zborovanje se je zaključilo ob 11. uri zvečer.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Danes, v torek, se poje drugič za parabonante velika jugoslovanska opera »Baron Trenk« pri navadnih operetnih cenah. — V soboto se igra prvič na slovenskem odru Franca Hercega izvrstna komedija »Na dolovskem gradu«, ki se vrši v vojaških krogih. — V operi »Bohema« nastopi slovenski tenorist g. Pavel Gosar kot »Rudolf«. — Drama pripravljata Gerh. Hauptmanna »Voznika Henschela«, opera Gounodovega »Fauts«, opereta pa Lehárjevo »Veselo vdovo«. — V kratkem bodo gostovali na našem odru gg. vitez Cammarota, Jastrzebski in Kramper iz Zagreba v treh raznih vlogah.

Slovensko gledališče. V soboto se je vprizorila po preteku par sezij tragedija v petih dejanjih: Marija Stuart, spisal Fr. Schiller, poslovenil Fr. Cegnar. Hvalevredna je misel, da se vprizorjajo klasične igre, le škoda, da sta v seriji samo eni ali dva večera posvečena klasičnim. Uprizoritev je bila vestna in se je popolnoma približala tragediji sami, kar spričuje, da imamo dramo, da ni na robu propada, temveč nasprotno, dviga se vedno in danes stoji visoko nad opero in opereto. Za vzor služi lahko marsikakemu gledališču in vsakdo mora s ponosom zreti na njena stvarstva. In kar je glavno, večina članov so domači in — Slovenci. Elizabeto, angleško kraljico, je izvedla do njunskega g. Danilova. Pogodila je oni sestrsko-satanski značaj naravnost fino. Toaletne njene so izbrane, zal da ne moremo istega trditii o njenem kraljevskem sprenstvu. Gdč. Setfilova predstavlja je naslovno vlogo. Ta umetnica se nam zdi posebno prikladna za to vlogo, ki ji gotovo leži izmed vseh klasičnih najbolje pri srcu. Posebno učinkovito je izvedla prizor v parku, združen z monologom na oblake. Občudovati moramo njeno pridnost za učenje vlog, niti vezana beseda ji ne dela najmanjših težav. Hana Kenedi, Marijina dojnica, dobila je uprav čustvene interpretinjo v gospodični Wintrouvi, ki ji je znala vdahniti skoro več, kot je hotel Schiller sam. Mortimera igral je to pot g. Nučič. Z veliko pridnostjo vrgel se je na študiranje te težke vloge in z mirno vestjo lahko stopi z njo na repertoarju pred najstrožjega cenzorja in ne bode mu mogel nihče odreči umetniškega pojmovanja klasičnih vlog. Posebno briljantno je izvedel prizor v četrtem dejanju, predno se zabode. Edino kar bi znalo koga motiti na njegovem Mortimerju, bi bile na nekaterih mestih prehladne in nepotrebne geste, ki se naj jih varuje. Odlikoval se je v vsakem oziru tudi g. Škrbinček, ki ji igral Vilema Cecilia, barona Burleigh. Dobro razume privedi do višine momente, kjer je treba računati na hladno zastavljanje tipnih vprašanj. Izvrsten je bil Marijin čuvaj, Amia Paulet, ki ga nam je podal g. Bukšec, kateremu dela vezana beseda še očitne težkoče. Gospod Danilo je bil kot Robert Doublye, grof Leicester, posebej v sedanjem prizoru na mestu. To pot je

smal s mirno premišljeno igro dovesti vlogo do veljave. Pohvalno omenimo gg. Šimška, Krišaja, Paška, Grama, Molha in Drnovca. Služabnice skotake kraljice naj bi se svedele teško naloge in naj se ne amajo čes rama v najrenejših trenetkih. Obsodna Marija naj bi bila v svrhu iluzije plesana in ni treba kazati občinstvu praznega papirja. Dvor angleške kraljice pač ni bil v nobenem oziru dostojen kraljice.

Koncert »Glasbene Matic«. Malo je število vsakoletnih koncertov prirejenih od »Glasbene Matic«, a tem večji je njihov pomen za razvoj naše glasbene literature. Ona doba, ki nam je donosala razne oratorije, je minula in zdi se nam, da smo v pred-sobi velikih zakladnic, ki so do sedaj samevale brezplodno. Sli smo bili mimo njih, zroč na bogastvo drugorodcev, bisero v nas samih pa nismo zapazili. Kako tudi! Nikogar ni bilo, ki bi si bil upal odpreti vrata naše zakladnice, vrata naše moderne muzike. Mala provincialna pevka društva niso imela toliko življenske sile in so prepevala, kakor še tudi prepevajo one stare »hauerje«, »Glasbena Matica« je gojila najvišjo muziko in naša moderna zdelo se nam je kot pastirka od vseh zaničevana, od vseh prezirana, vsak se je obrnil od nje s predsodkom ah kaj, saj naši muziki tako ne spravijo ničesar skupaj, kar bilo vredno poslušati. Med temi časi pa so korakali naši skladatelji — mladini nevrsteno naprej, prepričani, da mora priti tudi doba njih pravice, doba njihovega vpoštevanja. Dolgo je trajalo predno smo se zavedli tega, da imamo nekaj, kar lahko imenujemo biser. Ko je začela izhajati pred dvema letoma priloga »Novih Akordov«, smo imeli v vsaki številki priliko čitati opomine povodjem, da naj se ozirajo na moderne skladbe, naj jih uče in izvajajo. In skoro smelotrdimo, da je uprav zasluha »Novih Akordov«, ki jih naši glasbeno-nabraženi ljudje veliko premalo podpirajo, da si je tudi »Glasbena Matica« napisala kot svojo prvo nalogo, seznaniti Slovence z našimi glasbeniki, poiskati to, kar je v nas in se diviti čudu, ki nam je bilo dosedaj zasirto. Hvala bogu, doba, ko postane-mo tudi na tem polju samosvoji, bliža se z naglimi koraki in neizrečno se je veselimo. Toda še v drugem oziru bo nam to v korist. Skladatelji se opirajo z novimi močmi, s potrebnimi silami teško naloge in vstvarjaj-li nam bodo dela, ki bodo šla tudi oreko meja naše ozke domovine in nam donesla priznanje tudi izven doma. — Še nekaj splošnih opazk se nam zdi potrebnih k oni razlagi v »Slov. Narodu« od srede, dne 1. februarja 1911. Kot prva skladba se je izvajala Ferjančičeva »Tone solnce, tone«. Bsedilo je zložil mož, ki vse svoje žive dni ni videl, še manj pa občutil sreče. Prikljenjen, navezan na svoje življenske razmere ni mu nikdar vžlilo solnce radosti. Tako zapeti more le duhovnik, ki čuti peko lastnega poklica in ta duhovnik bil je — Simon Gregorčič. Sorodne duše se najdejo povsodi in duhovnikovo besedilo vglasbil je duhovnik Ferjančič. Ista duševna ubranost, isto občutenje, isti izliv trpeče duše. Skladba je vznešena, v nji je izražena jasna misel, slikanje je prav dobro, edino zadnja dva takta se nam zdita ne čisto posrečena, a učinkujeta kljub temu dovoljno. Na besedilo Lj. Poljančeve ustvaril je dr. Gobjmir Krek krasno skladbo, v kateri smo občudovali zlasti slikoviti drugi del. Ponavlja se isti motiv kot je v začetku, samo s to razliko, da je v njem sedaj izražena globoka resignacija. Največ izrazitosti vsebuje stavek »tudi ti boš nosil, ah, nosil v srcu eeli cvet«. Na dramatičen način slikata bas in alt vso pezo strašnega bremena dušne praznote zapušene duše, tenori pa z zategnjenim motivom skušajo pezo še povečati, a po 4 taktih se umiri duša in v e - molu izzvini zadnji stavek »v srcu veli cvet«, mirno a globoko učinkujoče. Kakor je »Tam na vrtni gredi« temna in težka zasnova, tako lahka in jasna je druga Krekova skladba »Kakor bela golobica«. Primera, kakor jo je napravil pesnik v tekstu, posredila se je tudi skladatelju nad vse ugodno. »/« takt učinkuje stopnjujoče in naglasi dosežjo svoj namen. Pesem je ugajala tako zelo, da se je morala ponavljati. Jakob Aljaž je bil zastopan z dvema zboroma. Boljši v vsakem oziru tako v tehničnem, kakor tudi v zamišljenosti, je gotovo »Divna noč«. Pesnikove besede našle so isti odmev v skladatelju. To delo je jasna Gregorčičeva in Aljaževa poezija in čudimo se, da ni bilo občinstvo dovetno za to veličastno skladbo. Moški zbor »Zakini duša« izkazuje manj zanosa in globokine, zato pa je zunanost bolj nestrobovarna, lahko in učinkujoča. Solospev se nekako približuje onemu, ki smo ga slišali v zboru »Na dan« in solist ima prav srečno polje, na katerem lahko privede svojo umetnost do veljave. Ferdo Juvanc nas je predstavil s svojim zborom »Pastir« v romantičnem planinskega pastirskoga življenja. Prost ahribi, vesel, akajoš

se spreha po svojem kraljestvu in razlega dolinam svoje radovoljstva in brezskrbnost. V ljubkem dvopevu dveh pastirčkov, ki jih spremlja ves moški zbor v pp., leži cela zakladnica dušnih izlivov in uspeh te skladbe se lahko prorokuje vsakemu pevskemu zboru. Gerbičev »Rožmarin« za dva soprana in alt s spremljevanjem klavirja vsebuje v veliki meri ono teško dušno resignacijo, ki se vije kot rdeča nit skozi vsa njegova dela. Posebno močno stopa na dan vsoloseva zborov »Lahko noč«. Človek ima občutek, da mu poči srce ob vsdihu — a jaz sem truden tako... Tehnično sta obe skladbi dovršeni in veliko prednost daje Gerbičevim skladbam zlasti to, da so pisane v primer-ni leži, le enkrat ali dvakrat se pov-pne do skrajne tenorske, oziroma sopranske meje. Te lepe lastnosti pogrešamo pri mlajših skladateljih, ki naj blagovolijo tudi na to ozirati pri svojih delih. Novo življenje zaplulo je po žilah, ko smo zaslišali akorden-ega najmlajšega skladatelja Emila Adamiča. Zaljubljen mladenič stoji pod oknom svoje izvoljenke in jo prosi »dekletce, podaj mi roko, poglej mi, poglej v oko«. Up, nada, veselje a obenem težke, zle slutnje zvene iz teh lepih zvokov. A ne more obdržati sladke skrivnosti, da ima ljubico, sam zase, mora jo na vsa usta oznaniti šir-nemu svetu v preširnem spevu »Moja ljubica šteje petnajst let«. Milina, s katero opisuje svojo ljubico, ne da se povedati z besedami, treba je, da se jo sliši in človek se zamakne. Ljubica se mu izneveri, zima je v srcu, zima je v naravi. Hribi še beli so, rože še ne cveto, a kmalu bodo pomlad prišla in sklicala bo v novo življenje rože in ves svet bo dihal pomlad, ki je za njega izgubljena. Zanj ni več pomla-di, ni več veselja, najraje bi umrl od bolesti, ki mu kljuje in razjeda srce. Na izvanredno globok, dramatičen način izraza skladatelj v tej pesmi svoja čustva. Enakega zbora Sloven-ice še ne štejejo v svoji glasbeni literaturi. Oživljajoče vpliva na publiko zbor »V gozdu«. Skladatelj spretno operira z rogovi kvintami in s tem živo slika življenje v gozdu, ko se oglašajo lovski rog in z boječim, plahim spevom opozori zajčke in srnice, da ni varno v gozdu. Zelo lep stavek je ondi, ko izraža težko sumnjo, kaj bi bilo, če bi zadela kroglica srnice v srce, gorje, morala bi umreti. Na to se ponovi še enkrat uvodni del. Kot zadnja pevka točka se je ponavljal Jenkov ciganski zbor »Tanana« o katerem smo pa že izrazili svoje mnenje o priliki Jenkovega večera. Poleg vseh teh številnih zborov nastopila je pianistinja - umetnica ga. Vida Talichova. Seznanila nas je to pot z Fr. Lisztom in sicer je igrala njegovo ljubavno pesem in tarantello di Venezia e Napoli. Očarala je občinstvo z globokim umenjanjem težkih skladb, ki jim zna vdihniti tudi ono, kar se ne da natisniti, kar se ne da povedati, kar pa se občuti, če človek posluša te bajne akorde razburkane duše. Nje tehnika je precizna, točna in ne odpo-ve ne nikdar. Občinstvo jo je razumelo in ji navdušeno ploskalo. »Slov. Filharmonija« je igrala Beethonovo uverturo k »Lenori« št. 3. za veliki orkester, ter Dvořakov »Zlati kolo-vrat« simfoniško pesnitev za veliki orkester. G. kapelnik Czajkane pokazal je znova svoje vrline v najboljši luči in se izkazal kot več, rutiniran dirigent. In sedaj še nekaj kratkih opazk glede izvajanja samega. Kon-cert je vspeh tako sijajno, kakor ni nihče pričakoval. Občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo veliko dvorano, sledilo je z največjo pozornostjo eksaktnemu in točnemu izvajanju. Nastopilo je 95 pevki in 95 pevcev. Mešan zbor razpolaga s prav svežimi soprani in dobrimi alti, moški pa ne pogreša ničesar več, ima izvrsten materijal in dobro šolane glasove. Vokalizacija obeh je čista in pravilna, fraziranje in prednašanje na vrhuncu. Solospev v »Zakipi duša« ter v »Lahko noč« pel je g. Rude Trödt. Od lanske produkcije si je mnogo pridobil tako v šoli, kakor tudi v prednašanju. Njegov glas zvepi polno, včasih se pokaže še prav malenkostna rezkost, ki pa tudi časoma zgine. Obe soli je pel z pravim umetniškim pojmovanjem in jih dovedel do popolne veljave. Še dva solista smo spoznali. G. Jež in g. Černe bila sta dva ljubka pastirčka. G. Černe, bariton, razpolaga s sila prijetnim, zvонkim glasom in šetimo ga še večkrat slišati v takih točkah. Gosp. Jež, tenor, razveselil nas je istotako z izbornim materijalom, dobro šolo in lepim prednašanjem. — Vse zaaluge za ta uspeh gredo v prvi vrsti g. koncertnemu mojstru Mateju Hubadu. Žrtve, ki jih doprinese on za napredek Slovencev na glasbenem polju, so neizmerne in absolutno nepojmljive za ona, ki ne stopi s »Mati-co« naravnost v zvezi. Če bi bilo mo-gode napraviti iz superlativov še enkratne superlative, bi se s temi po-slednjimi šele malo približali hvali, ki jo dolgujemo njemu edinemu — Hubadu.

Razgled po slovanskem svetu.

— Slovanske občine v apeninskah gorah v Italiji. V visokih Apenninah v srcu Italije so tri občine, katerih prebivalstvo govori jezik slovanski. Te tri občine se imenujejo Schiavi d'Abruzzo, San Felice in Monte Mitro. Ime Schiavi d'Abruzzo že samo kaže, da je prebivalstvo tega kraja slovansko. Občina San Felice se v razliko od ostalih vasi enakega imena imenuje od sosednega italijanskega prebivalstva »San Felice Slavo«. Vse imenovane tri vasi leže vzhodno od Rima. Prebivalstvo v teh občinah govori neko čudno slovansko-italijansko mešanico, v kateri pa prevladuje še slovanski živelj. Ostanki nekdanjega slovanskega prebivalstva se nahajajo še v bližini samostana Monte Cassino med Rimom in Napoliem. Kdaj so se Slovani naselili v onih treh občinah, se ne more dognati. Cisto gotovo je, da so se naselili že v prastarih časih. Domneva se, da so Slovani prišli v te kraje že v času rimskih cesarjev. Nekateri znanstveniki so mnenja, da je Slované naselil v teh krajih ali cesar Belizar ali pa Narses, zakaj zgodovinar Prokopij piše, da sta ta dva cesarja za časa svojega vladanja naselila mnogo Slovanov v Italiji. Nekateri znanstveniki so celo mnenja, da je bil cesar Belizar sam Slovan in da njegovo ime Belizar ni ničesar drugega kakor slovanski besedi »beli car«.

— Potovanje srbskega kralja v Rim. Srbski kralj Peter se napoti v Rim v četrtek, 12. t. m. Peljal se bo s posebnim dvornim vlakom preko Zagreba, Zidanega mosta, Ljubljane, Nabrežine, Krmina v Benetke. Radi kraljevega potovanja v Italijo sta se že odpravila v Rim načelnik prometnega oddelka srbskih državnih železnic Boža Vuković in policijski uradnik Lazič. Prvi je odpotoval v Rim, da se z italijansko železniško upravo dogovori glede vožnje srbskega dvornega vlaka po Italiji, drugi pa, da ukrene vse potrebno v osebno varstvo kralja Petra v Rimu.

Ljudsko štetje na Pruskem. Po ljudskem štetju z dne 1. decembra 1910 ima Prusko 40.157.573 prebivalcev proti 37.293.535 prebivalci v l. 1900.

— Katoliška sekta marianitov se širi po Ruskem Poljskem in že šteje 350.000 privrženec. Sekta so pred nekaj leti ustanovili mladi poljski kaplani proti sedanji katol. hierarhiji, katere delovanje se ne vjema s Kristusovimi nauki. Duhovniki marianitov žive silno preprosto, kakor kmetje in opravljajo brezplačno vsa duhovniška opravila. Dogmo papeževe vrhovne oblasti ne priznavajo, v cerkev so uvedli poljski jezik. Na čelu stoji sinod, ki ima svoj sedež v Varšavi, z general - ministrom. Zdaj imajo Marianiti že tri škofo, 34 duhovnikov, 120 monaritrin s pricio Kozlovsko, ki se je najbolj trudila za ustanovitve te sekte, 50 cerkev, 166 kapel, 35 zavodov, 16 šol s 3700 šolarji, 32 rokodelskih šol, 5 konsumnih društev, 1 tiskarno z 2 časnikoma in 1 knjižotroštvu. Sekta se vedno širi, dasi jo fanatično preganja katol. hierarhija in je fanatizirano ljudstvo že razrušilo več marianitskih cerkev. Nedavno je ruski car sprejel marianitskega škofa v avdienci. Marianiti obojajo in odklanjajo vsako politično delo duhovščine.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Nagla vožnja. Izvošček Blaž Stele je nedavno po Poljanski cesti tako drvil s kočijo, da bi se bil kmalu zaletel v nasproti prihajajočo tovornjo voz in bi se bila lahko zgodila velika nesreča, če bi bili konji trčili skupaj. V zadnjem trenutku je konj zavil na stran in je bila nesreča preprečena. Vseled te malomarnosti je bil Stele obsojen na 10 K globe.

Malomarnost. Kočarjeva žena Marija Škofič ima doma popolnoma razdrto peč in dasiravno ni za nikako rabo, ženica vseeno kuri v njej, oziroma na razvalinah peči. Poleg tega ima v peči še spravljene užigalice in je tedaj nevarnost velika, da se uname hiša in tudi v bližini stoječa poslopja. Škofič je bila na nevarnost že opozorjena, ali storila ni nobenega koraka, da bi jo preprečila. Vseled tega je bila obsojena na 24 ur zapora.

Nepoštena služkinja. Nedavno je poslala g. Leopoldina Mauser svojo služkinjo po denar v znesku 155 K 82 vin. Ko je prišla služkinja domov, ni imela denarja in se proti gospodinji ni hotela izkaziti, kam je denar dejala. Pri sodnji pa je šele rekla, da je denar na poti domov izgubila. Ker je služkinja precej lahkomiselna, se sumi, da je denar pridrla zase. Zaslišale se bodo priče, ki bodo navedle precej obtežljive okoliščine za služkinjo in vseled tega se razprava prelomi.

Razne stvari.

* **Justifikacija dvojnega morila.** Dvojnega morila Grünig, ki je umoril dne 13. septembra l. l. goštilničarja Gölkeja in njegovo ženo, so v soboto zjutraj obglavili. Grünig je popolnoma hladnokrvno položil svojo glavo pod sekuro.

* **Požar v turški vladni palači.** Vlada palača v Carigradu je v noči na 6. februarja deloma pogorela. Požar se je vnel krog 4. znotraj v postnem oddelku. Pogoreli so vsi prostori mestnega sveta, en del prostorov notranjega ministrstva in velikega vezirata. Uničen je tudi arhiv notranjega ministrstva in mestnega sveta. Najbrže je zanetil ogenj zlobna roka. Vse vojake in straže, ki so bili ponoči v palači, so zaprli.

* **Kuga v Aziji.** Iz Pekinga se poroča, da so vsa inozemska poslatništva zaprta za stranke. Poslatništvo mesto si je preskrbelo živila za 3 mesece. S kitajsko vlado obujejo poslatništva pomočjo zaupnega moža.

— V Charbinu so umrli 3 Evropejci. — Nepopisno grozni so prizori v predmestju Charbina. Mesto, ki je šlo prej 40.000 prebivalcev, šteje danes komaj 6000. Večina hiš je zaprta, ali celo zabita. Ob grmadah lešenih rakav jokajo napol sestradani otroci. Kar živi še v predmestju Fundzjaha, je posvečeno neizogibni smrti. Kitajske oblasti nameravajo vse predmestje zažgati in se že pripravljajo, da spravijo še živeče prebivalstvo v velike, proti vsemu svetu zaprte bolnice. Sežiganje mrličev se ni obneslo, ker je premalo goriva, da bi vsa trupla zgorela. Ruska vlada je sklenila, poskusiti s kemičnimi sredstvi odstraniti mrlice, poleg tega pa bodo mrlice tudi še vedno sežigali. — Po poročilih, ki jih je dobil londonski vseučiliški profesor dr. L. W. Sambon, hodijo po okuženih krajih brezvestni agenti, ki režejo mrličem kite, katere prodajajo potem velikim trgovinam. Inozemski konzulati so protestirali proti takemu postopanju in inozemske tvrdke ne kupujejo od agentov nobenih las. — Kakor poroča »Daily Telegraph«, so konstatirali zdravniki v Čeljabinsku v Sibiriji več slučajev kuge, dokaz, da se je kuga razširila tudi na rusko ozemlje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Slovensko vseučiliško vprašanje.

Dunaj, 7. februarja. Danes ob 10. dopoldne se je vršila v seji »Zveze južnih Slovanov« debata o slovenskem vseučiliškem vprašanju in o stališču, katero naj zavzame zveza napram italijanski fakultetni predlogi. V tej debati se je posebno poudarjalo, da ponudba vlade, katero je pred kakimi 14 dnevi podala za Jugoslovane nikakor ni sprejemljiva, posebno pa so poudarjali Hrvati, da je ta ponudba nezadostna in da se Hrvati s tako reciprociteto kakor jo je ponujala vlada s tem, da se ustanovi v Zadru posebna juridična izpraševalna komisija, ne morejo zadovoljiti. Slovenski člani zveze so poudarjali, da tako dolgo, dokler vprašanje reciprocitete zagrebskega vseučilišča ni rešeno, ni govora o slovenskih docenturah na zagrebskem vseučilišču. Slenilo se je nadalje, da o tem slabem razpoloženju v »Zvezi južnih Slovanov« obvesti posebna deputacija ministrskega predsednika Bienertha in naučnega ministra Stürgkha ter o uspehu deputacije poroča zvezi, ki se snide danes ob 4. popoldne še enkrat na konferenco.

Dunaj, 7. februarja. V opoldanskem urah se je podala posebna deputacija »Zveze južnih Slovanov« k ministrskemu predsedniku Bienerthu in naučnemu ministru Stürgkhu. O rezultatu te avdijence se varuje najstrožja tajnost. Vendar je opaziti na brazil članov, kakor nam poroča naš dunajski poročevalec, občna veselost, pri nasprotnikih pa je vtisk mnogo bolj neugoden. Kljub temu pa e o rezultatu ne ve prav nič gotorega.

Dunaj, 7. februarja. V deputaciji, ki je imela nalogo ministrskemu predsedniku Bienerthu in naučnemu ministru Stürgkhu sporočiti sklep »Zveze južnih Slovanov« sta bila sedni predsednik dvorni svetnik dr. Ploj in prof. Spinčić.

Državni zbor.

Dunaj, 7. februarja. V današnji seji državnega zbora je govoril kot prvi poslanec Drexel o zakonski predlogi glede ženskega nočnega dela, ki je bila že enkrat od zbornice sprejeta potem pa v gosposki zbornici odkazana posebnemu oddelku. Drexel je govoril za to, da zbornica predlogo na novo sprejme. Za njim je govoril poslanec Benkovič obžaluje, da se je to veleavno vprašanje tako zavleklo in se izreka proti temu, da bi se samo nekatere točke rešile naredbenim potom, kar bi bilo v stanju celo akcijo oslabiti. Graja tudi, da v predlogi niso upoštevane delavke v

rudnikih. Govorili so nadalje še poslanci Geldersch, Fressl in Corni. Nato je bil zakonski načrt sprejet tudi v II. in III. branju, nakar se je seja prekinila. Popoldne pride na vrsto II. branje krošnjarskega zakona.

Zopet kriza v parlamentu?

Dunaj, 7. februarja. Politična situacija se je danes popoldne znatno poslabšala. V hodnikih poslanske zbornice se govori o novi krizi v parlamentu in v kabinetu. Vzrok tej krizi je spremenjena taktika nemške nacionalnega kluba »Deutschnationaler Verband«, ki je imel danes sejo, da se posvetuje o stališču nasproti italijanski pravni fakulteti. Celjski poslanec Marekhl je protestiral proti temu, da bi dala vlada Slovincem kakršnekoli kompenzacije v vseučiliškem vprašanju za ustanovitev italijanske pravne fakultete, ter zahteval, naj klub z vso energijo nastopi proti taki kupčiji med vlado in Nemci. Poslanec dr. Weidenhoffer je naglašal, da mora klub takoj izvajati konsekvence ter nastopiti proti italijanski fakulteti, ako se uresniči vest, da je vlada pripravljena dovoliti Slovincem gotove koncesije za slučaj, da pripuste razpravo predloge o italijanski pravni fakulteti. Vsenemee Mühlwert se je pridružil izvajanjem obeh predgovornikov. Klub je na to soglasno sklenil poslati k ministrskemu predsedniku baronu Bienerthu, ki ga naj obvesti, da bodo nemški nacionalci takoj spremenili svojo taktiko ter nastopili proti vladi, ako bo vlada obljubila kakršnekoli kompenzacije Slovincem za ustanovitev italijanske pravne fakultete. In za nje ustanovitev v Trstu. Ako se nasprotja ne ugodijo, lahko doživi vladna politika svoj polom že v današnji seji proračunskega odseka, ki bo ob 5. zvečer. Govori se, da bo v tem slučaju baron Bienerth takoj podal demisijsko.

Železniški odsek.

Dunaj, 7. januarja. Danes dopoldne je v železniškem oddelku odgovarjal železniški minister na vprašanja poslancev Jarca glede belokranjske železnice in zaradi zvez s hrvaško progo Pribudič - Knin. Železniški minister je izjavil, da so vse podlage glede detaljnega projekta političnega obhoda za progo Bela Krajina - Karlovce izdelane, da pa so se pojavile nekatere tehnične težkoče glede proge Pribudič - Knin. Sicer se ogrska vlada v najnovijem času ogreva zopet za progo skozi Liko, vendar pa to ne bo imelo posebnega vpliva. Gotovega pa seveda ne more odgovoriti ničesar.

Poset srbskega kralja v Rimu.

Belgrad, 7. februarja. Oficialno se razglša, da odpotuje kralj Peter dne 14. februarja v Rim, in sicer se pelje skozi Zagreb in Ljubljano.

Koračnica v spomin Edvardu Rusjani.

Belgrad, 7. februarja. Kapelnik vojaške godbe kraljeve garde Dragotin Petrovič je zložil koračnico, ki jo je posvetil spomenu dne 9. januarja v Belgradu ponesrečenega slovenskega aviatika Edvarda Rusjana.

Razmere na Grškem.

Atene, 7. februarja. Grška javnost se hudo razburja vsled tega, ker so v zadnjem času začele zopet prekipeti politične strasti. Včeraj se je izvršil na mornariškega častnika Zukalasa atentat, ker je javno govoril o nedostatkih pri grški mornarici. Ministrski predsednik Venizelos sam se je pri tej priliki izrazil, da je skrajno težko vzdržati pri takih razmerah red.

Poset nemškega cesarja v Italiji.

Berolin, 7. februarja. Iz zanesljivih krogov se poroča, da poseti nemški cesar v prvi polovici meseca marca italijanskega kralja v Rimu in da obišče pri tej priliki tudi papeža v Vatikanu.

Kuga v Aziji.

Petrograd, 7. februarja. Iz Charbina prihajajo vedno strašnejša po-

ročila. V vseh vaseh na potu proti Pekingju razsaja kuga. V Pekingju se je prebivalstva lotila strahovita panika. V Tientsinu so konzulati izolirani. Vse kitajske železnice, ki vodijo proti severu, so ustavljene. Kitajska vlada se boji velikih antindustrialnih izgrediv. V nemškem okupacijskem ozemlju v Kiančavu je prevedano vsako pristajanje parnikov, čez vse ozemlje je proglašeno zaradi kuge obsedno stanje.

Pariz, 7. februarja. »New York Herald« poroča iz Charbina o strahovitih grozodejstvih. Čim zbolijo kdo za kugo, ga vržejo ljudje na cesto, kjer vlada hud mraz. V zadnjem času je poginilo v eni sami noči nad 100 ljudi vsled mraza. Nad 2000 mrličev so dosedaj požgali v predmestju Charbina.

Slovincem dobre volje!

Ze prihajajo prva poročila o ljudskem štetju v naše časopise. Na Koroskem, kakor tudi na Štajerskem, fabrikacija Nemcev dobro uspeva: z zvijačo in nasiljem izginjajo Slovinci iz tisočletnih bivališč; dviga joča se Primorska zadaja obilnih skrbih, smrten znoj jim stopa na čelo in v obupu delajo in fabricirajo Italijane; tudi Kranjska ima obilo madežev odkar se čuti Kočevsko kakor samostojna vojvodina v tej kronovini. Od Mure do Adrije in od Dobrača do Kolpe se vrši velika sleparija, ki naj da »jasno« sliko o narodnostih v avstrijskem konglomeratu.

Ob takšnem času se pojavljajo letaki, članki, brošure, goljufije, grožnje, nasilstva, ki so vredna, da se zberejo in ohranijo. Dosti je raztresenega materiala, osrednjega pregleda nimamo.

Apeliramo na vse zavedne Slovence, posebno na one na meji in na one v ponemčenem ozemlju gornještajerskem, da nam takšne dokumente dopsoljejo in prepušajo; tvorili bodo svoj čas zanimiv del »obrambene muzeja« v Ljubljani.

Obrambni muzej v Ljubljani. — Akad. fer. društvo »Prosveta« (Mestni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurz dunajske borze 7. februarja 1911

Kurzobnosni papirji.	Dunaj	Budapest
4% mejeva renta	93.05	93.25
4 1/2% srebrna renta	97.10	97.30
4% avstr. kronna renta	92.95	93.15
4% ogr.	91.85	92.05
4% kranjsko deželno posojilo	96.—	97.—
4% k. o. češke dež. banke	94.—	95.—

Srečke.	Dunaj	Budapest
Srečke iz l. 1860 1/2	215.—	221.—
„ „ 1864	307.—	313.—
„ „ 1868	156.50	162.00
„ zemeljske l. izdaje	29.75	303.75
„ „ l.	287.—	293.—
„ ogrske hipototne	242.00	254.00
„ dun. komunalne	139.—	149.—
„ avstr. kreditne	537.—	547.—
„ ljubljanske	95.—	99.—
„ avstr. rdeč. križa	88.—	94.—
„ ogr.	57.75	63.75
„ beziška	40.—	41.—
„ turške	258.—	261.—

Valute.	Dunaj	Budapest
Ljubljanske kreditne banke	482.—	486.—
Avstr. kreditnega zavoda	676.50	677.50
Dunajske bančne družbe	565.—	566.—
Južne železnice	114.50	115.50
Državne železnice	747.75	747.75
Alpine-Montan	780.50	781.50
Češke gladikorne družbe	276.—	279.—
Zivnostenske banke	286.50	288.50

Valute.	Dunaj	Budapest
Cekini	11.36	11.39
Marki	117.30	117.50
Franki	95.—	95.15
Lire	94.50	94.70
Rublji	253.50	254.25

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 7. februarja 1911.

Termin.

Pšenica za april 1911	za 50 kg 11.45
„ „ oktober 1911	za 50 kg 10.92
Rž za april 1911	za 50 kg 8.17
Koruzi za maj 1911	za 50 kg 5.86
Oves za april 1911	za 50 kg 8.57

Efektivi.

Neizpremenjeno.

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena,

izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bode li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu : Franckovem : kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

Ad. Zagreb V V 1100. 5. 12. V.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 94 vplačili.

„SLAVIJA“

„ . . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 40.012.797.— — Izplačane odškodnine in kapitalije K 100.350.000.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa poljevala dajati: Cigar pisarne so v lastnej bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Zahvala.

Ob priliki izgube naše ljubljene matere in stare matere, gospe

Ane Lavrin

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, osobito pa čast duhovščini pri Sv. Petru za tolažbo polne obiske, sožalje in časte spremljevanje rajnice k zadnjemu počitku svojo iskreno in presrečno zahvalo. 511

V Ljubljani, 7. februarja 1911.

Zaljubljeni rodbini Šostarič in Čemazar.

Lepo stanovanje

v dvoriščnem poslopju s 4 sobami in pri klinami se odda s 1. majem t. l. v Šelenburgovi ulici št. 4. 496

Sprejmeta se dva spretna slovenska

stavca

v tiskarni J. Blasnika nasl. v Ljubljani. — Kondicija stalna, plača po dogovoru. — Ponudbe sprejema omenjena tiskarna. 429

Sprejme se takoj

učenec

poštenih staršev v špecerijsko trgovino R. STRITAR, Ljubljana, Valvazorjev trg. 502

Restavracija

v Prešernovi ulici 9 498

.. se meseca maja odda v najem. ..

Meso, meso!

Z železniške postaje Herincse pride v 24 urah na vsako železniško postajo. Vsak dan sveže goveje, telečje in konjskega mesa po poštni zavitek 5 kg po povzetju franko K 4.50. Solidna postrežba. Iščem stalnih odjemalcev. — M. Chaimovics, Herincse, Ogrsko. 505

Gospodična izurjena šivilja

za vsakovrstna dela, obleke in perilo, želi stalnega dela v boljši hiši. Ponudbe se prosijo pod: A. Ogriz, Rožna dolina št. 178, cesta III, pri Ljubljani. 501

Zahvala.

Za mnoge dokaze odkritosrčnega sožalja, ki so nam vsled smrti naše ljubljene

MILCE

dospeli pismo in ustmeno, za darovane krasne vence, obilo udeležbo na zadnji poti in prekrasno petje, bodi izrečena najiskrenejša zahvala. Bilo nam je v tolažbo ob našem bridkem žalovanju.

V Ljubljani, dne 7. februarja 1911.

510

Rodbina Karol Pollak.



Fotografski aparat

skoraj nov, z vsemi drugimi potrebščinami za fotografiranje, se ceno proda. 494

Poprašati je Sv. Petra nasip št. 49. I. nadstropje.

Iščem v prometnem kraju

trgovino

v najem, ali je kupim.

Ponudbe se prosijo na upravnishvo »Sl. Naroda« pod »Trgovina«. 448

Hiša

z dobro idočo gostilno v sredini mesta se proda pod ugodnimi pogoji.

Kje, pove upravnishvo »Slov. Naroda«. 504

Restavracija

„Pri Lipi“, Židovska ulica št. 5 se odda od 1. avgusta 1911 naprej. 503

Oddati je

stanovanje

z dvema sobama in kuhinjo, odnosno z eno sobo in kuhinjo v suterenu takoj ali s prvim majem rodbini brez otrok. Natančneje pri hišem posestniku na Erjavčevi cesti 24. 477

Kavarna „Merkur“

je vsako sredo, soboto in nedeljo vso noč odprta.

Marija in Viktor Izlaakar. 507

Dobre vpeljane, zelo obiskane

gostilna

na Goronjskem

poletje železniške postaje se proda iz preste roke po primerni ceni. Zelo pripravna, brez konkurence za vsako trgovino. Cena po dogovoru. Polovica kupnega zneska zamore ostati na hiši.

Kdor je kupec, naj se zgleda pri Antonu Pogačniku, posestniku in županu v Podnartu, kateri mu da natančnejša pojasnila. 487

potnika.

Iščem proti proviziji, pri zadovoljivem poslovanju pa proti gotovi plači.

Ponudbe pod „Potnik 432“ na upravnishvo »Slov. Naroda«. 432

Več lepih

stavnih parcel,

primernih za vile, zasebne kakor tudi delavske hiše, je pod ugodnimi plačilnimi pogoji na prodaj. Zelo primerne so tudi za napravo kake gostilne ali trgovine. Več se izve pri imejtelju

Josipu Perdantu v Ljubljani.

Bivša odgojiteljica in učiteljica vzame nekaj gospodičen ali deklet

na brano in stanovanje

ter pod strogo nadzorstvo. Konverzacija na domu se vrši menjače v slovenskem, nem. laškem in fran. jeziku. Cene primerne. Stanovanje zdravo in mirno.

Vpraša se na Bleiweisovi cesti št. 20, 7. nadstr., levo. 252

A. Feldstein

vključno priporoča svojo 186

knjigoveznico

Radeckega cesta 12.

Naznanilo preselitve.

Prodajalna pisarna šentjanskega premogovnika

se je danes preselila

v II. nadstropje hiše gosp. Urbana Zupanca,

Križevniška ulica šte. 8.

Posestvo

naprodaj!

V dobrem stanju se nahajajoče gospodarsko poslopje, njiv do 100 mernikov posetve, travniščina kakor tudi jako dobri pašniki, ter 10 oralo bukovega in smrekovega gozda, oddaljeno 20 minut od farne cerkve, sodišča in železniške postaje — se zaradi preselitve proda po nizki ceni in pod ugodnimi pogoji. — Natančneje se poizve v gostilni pri Bukovcu v Trebnjem na Dolenjskem. 306

Fr. Čuden

urar in trgovec

Ljubljana

181 samo

Prešernova ulica št. 1.

Poročni prstani

v zlato, močni, na trpežnosti neprekosljivi, par od 7 K naprej.

Največja zaloga stenskih ur.

Cenik s koledarjem tudi po pošti zastavi.



Valjčni mlin v Domžalah

I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.

Telefon interurb. št. 129. Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Comp., Stolni trg šte. 9.



„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

pod nadzorstvom c. kr. avstrijske in angleške vlade. Od c. kr. avstrijske vlade za vernost v Avstriji zavarovanih pripoznana vrednost

K 36.433,020-65

Izredno liberalni pogoji polic.

Pri kritnih policah nudi družba

takoj po sklenitvi zavarovanja odškodnino za smrt po

samomoru ali dvoboju

Novo in hasnovite tarife — Informacije in prospekti zastavi.

Podružnica za Avstrijo.

Gresham Life Assurance Society Limited Dunaj I., Gisela str. 1.

Generalna agentura v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 2.

VIKTOR MORO.

V zavarovalništvu uvedene osebe, ki imajo v mestu in na deželi dobre zveze, se sprejmo pod ugodnimi pogoji 3133

Zelo ugodna prilika!

Zelo ugodna prilika!

Trgovina

se proda na zelo prometnem kraju, tik kolodvora in tovarne. Proda se radi rodbinskih razmer. — Vprašanja na upravnishvo »Slov. Naroda«. 433

Išče se za dobro idočo trgovino starejšega in neoženjenega, v trgovini izurjenega

kompanjona

z nekaj kapitalom.

Ponudbe pod „H. K. 1000“, Kal pri Sv. Petru, Kranjsko. 486

„Adrija“.

Drogerija in fotomanufaktura.

Oblastveno dovoljena 2798

prodaja domačih zdravilnih zelišč ter strupov za lovske in tehnične namene.

B. Čvančara

v Ljubljani, Šelenburgova ul. 5

priporoča svojo izbrano zalogo

čaja, ruma, konjaka, raznih esenc za izdelovanje ruma in likerjev, redilnih sredstev za živilo, kemikalij in priprav za kemično laboratorije. Fotografirski potrebščin in aparatov.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Temna delavnica na razpolago.

Ustanovljena leta 1882.

Ustanovljena leta 1882.

Rezervni zaklad nad pol milijona kron.

Stanje hranilnih vlog dvajset milijonov kron.

Kmetska posojilnica

registrirana zadruga ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

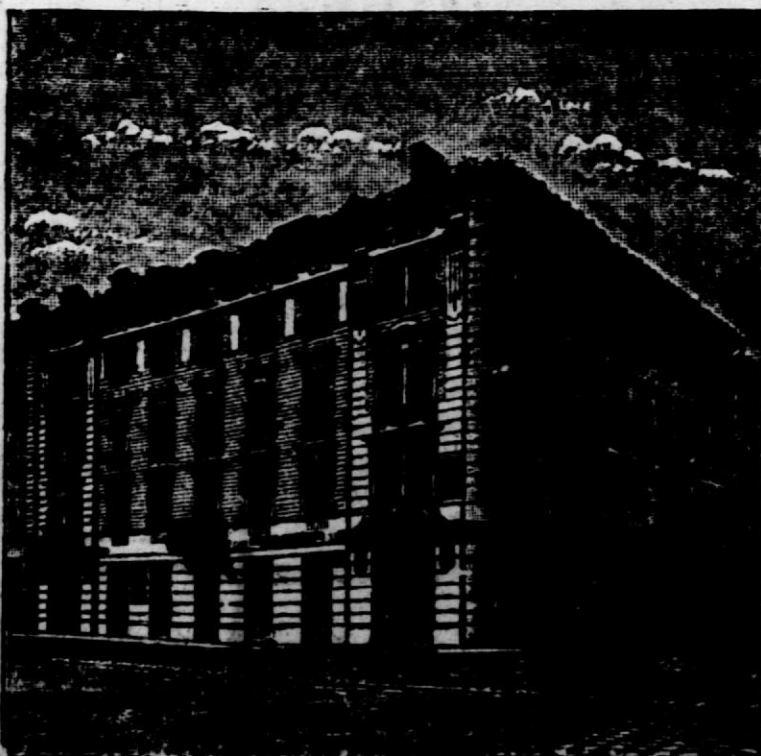
v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani Dunajska cesta šte. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 % brez odbitka rent-
vloga po čistih 4 1/2 % nega davka.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dneva dviga.

Posojuje na zemljišča

po 5 1/4 % brez amortizacije ali na amortizacijo po dogovoru.



Telefon šte. 185 interurban.

Račun:

pri avstr. pošt. hran. št. 828.406

pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.

Eskomptuje trgovske menice.

Upravno premoženje v letu 1910 K 20,500.000—

Denarni promet v letu 1910 K 100,000.000.

Mesečna soba

s hrano se išče.

Ponudbe z navedbo cene se naj pošljeje pod „Soba“ na upravnishvo »Slov. Naroda«. 456

Vino

stare, graševina, kraljevina in muškati iz lastnih vinogradov, 1600 hektolitrov bukovarskega, glasovitega po dobroti, prodaja na drobno in debelo lastnik MARKO MILEUSNIČ v Zagrebu, Maksimir, telefon 352. 467

Kolesarjem

= v znanje! =

Kdor si hoče ohraniti svoje kolo v dobrem stanju, za časa rabe pa se ogniti mnogim stroškom, pusti naj svoje kolo v zimski seziji skrbno pregledati, očistiti ter v primeru temperiranem prostoru shraniti.

Vse to preskrbi proti mali odškodnini, primeren prostor pa da na razpolago brezplačno trrdka

K. ČAMERNIK

specijalna trgovina s kolesi in njih posamezni deli

Ljubljana, Dunajska cesta 9.